

(vi) Committee on Private Members' Bills and Resolutions.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Sir, I beg to move :

“ That this Assembly do proceed to elect ten members to the Committee on Private Members' Bills and Resolutions in accordance with sub-rule (1) of rule 267-A of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly. ”

Mr. SPEAKER.—The question is :

“ That this Assembly do proceed to elect ten members to the Committee on Private Members' Bills and Resolutions in accordance with sub-rule (1) of rule 267-A of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly. ”

The motion was adopted.

The calendar of events for the election is being circulated separately.

(vii) House Committee.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Sir, I beg to move :

“ That this Assembly do proceed to elect eight members to the House Committee in accordance with sub-rule (2) of rule 332 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly. ”

Mr. SPEAKER.—The question is :

“ That this Assembly do proceed to elect eight members to the House Committee in accordance with sub-rule (2) of rule 332 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly. ”

The motion was adopted.

The calendar of events for the election is being circulated separately.

We will proceed with the discussion on the Motion of Thanks.

MOTION OF THANKS TO THE GOVERNOR'S ADDRESS.

(Debate Continued.)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ(ನಂಜನಗೂಡು).—ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ತಕ್ಕಂಥ ವರದಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಅದರೇ ಅದರ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದಿನೋಡಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ನಿರುತ್ಸಾಹವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಆಳತೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ, ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದುವರೆಗೆ ಸಾಧಿಸಿದ್ದು, ಸಾಧಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಂಟಾಗಿರುವ ಶೋಷದೋಷಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣ. ಈ ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿರೂಪಿಸಿರುವುದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು

(ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ)

ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಅಸ್ತವ್ಯೂ ಇಲ್ಲ, ನಮೂನೆಯ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮಹಾಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪುಟ 14 ರಿಂದ 16ರವರೆಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳು ನಿರೂಪಿತವಾಗಿವೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದೆಂದರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉತ್ಸಾಹ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಬಹಳ ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ನನಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆದುಬಿಡು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವವುಂಟಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬೆಂಚಿನವರಿಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಗುಂಪಿನ ಒಬ್ಬರಿಂದ ಬರುವ ಟೀಕೆಗೆ ಬೆರೆ ಕೊಡ ಬಹುದೇ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಮೂಡಿದಿರದೆ ಇರಲಿ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ಮಕ್ಕಳೂ ಸಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗುವ ಅನಾಹುತ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ತರಹ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಪಕ್ಷೇತರ ವಿಷಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನ್ಯಾಯವೂ, ಧರ್ಮವೂ ಸತ್ಯವೂ ಈ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ರೀತಿನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗಾಂಶವೂ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನೀವು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ 'ಗಿಂಪಿಂಗ್' ಅಂತ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದ ಡಾಕ್ಟರ್‌ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನು ಕೆಲಸುತ್ತೇವೆ. ಆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಲ್ಲದ ಮದ್ದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೇ ಬರದಂತೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ರೀತಿ ನೀತಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಸೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರ ಹೊಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡದ ದ ಕೂಸು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅದು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. Studies of P.U.C. or Introduction of the Eleventh Standard in Secondary Schools; ಮುಂದೆ 12 ಎರಡು ವರ್ಷದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮ ಇತ್ತ. ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೋ, ಅದನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಅಂತ ಇಳಿಸಿದರು. ಅದು ಆದ ಮೇಲೆ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯಕ್ಕೂ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೂ ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರಬೇಕೇ ಎಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಎಷ್ಟೇ ಮೆಹನತ್ತು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುತ್ತಿದ್ದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ 22 ಅಥವಾ 23. ಈಚಿನ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 11ನೆಯ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ 12 ಅಥವಾ 13 ಪರ್ಟೆಂಟ್ ಇಳಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಹೋಗಲಿ ಆಯಿತು. ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ 11ನೆಯ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಅಂತ ಕರೆದುಕೊಂಡರು, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಅದು ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈಗ ಕೊಠಾರಿ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ವರ್ತಮಾನ ವಿನೆಂದರೆ ಪುನಃ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಮಾಡಬೇಕು, 3 ವರ್ಷದ ಬಿ.ಎ.ಡಿಗ್ರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. 5-6 ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳದೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಪೀಡಿಸುವುದು ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವೂ ಅಲ್ಲ, ಇಚ್ಛೆಪಡುವಂತಹದೂ ಅಲ್ಲ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬ ದೂಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಪರೀಕ್ಷಾವೇನು? ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಯಾರು ಮೇಧಾವಿಗಳು, ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ರಾಷ್ಟ್ರನಿರ್ಮಾಪಕರು ಅನಿಸಿ

ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರಲ್ಲೇ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಶಿಸ್ತು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಯ್ಯುವುದು ಅನಮಂಜನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಷಾ ನಮಸ್ಕೆ ಒಂದು ಭೂತವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷು, ಹಿಂದಿ ಈ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ Love Learn and Hate simultaneously ಆನುವ ಹಾಗೆ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು, ಹೀಗಾಗಿ ಇದು ಪೂರ್ಣ ಗೊಂದಲವಾಗಿದೆ. ಮಗು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಸಹ ಕಲಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆಗತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಏಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ? ಏಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲ, ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ (ನ್ಯಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಠಾರಿ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಓದಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಾ ಇದೆ.

Sri L. SRIKANTHIAH.—Shall I take it that it is the final report ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Harihar).—Sir, the Minister for Education is here and some other Minister is replying. Who is responsible for this portfolio ?

Sri S. R. KANTHI.—It does not matter ; it is joint responsibility. Sir, I beg to say, the latest Kothari Report is the last Report in the matter.

Sri C. K. RAJIAH SETTY (Chicknaikanahalli).—Has the Report just now mentioned been accepted by the Government of India ?

Sri S. R. KANTHI.—Some of the recommendations are accepted by the Government of India and also the State Government.

Mr. SPEAKER.—We have to observe the rules. When one member is in possession of the House, any member desirous to intervene must request him to yield ; now the member speaking is being ignored.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಯಾವ ಯಾವ ತರಗತಿಗಳು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವರ್ಷ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ವಿಷಯ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಗೊಂದಲಮಯವಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂಬಳದ ಮಟ್ಟ ಇತ್ತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ನಮಗೆ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ನೀವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರಗೂ ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ಸ್ಟೇರ್ ಆಫ್ ಹೇ ಅನ್ವೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ವರ್ತಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೂ ಕೂಡ ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ಹಣವನ್ನು ತಡೆದು ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ಸ್ಟೇಲನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಸಂಬಳದ ಸ್ಟೇಲುಗಳು ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತವಾದ ಅಸಮಭಾವ, ಅಸಂತೃಪ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಸ್ಟೇರ್ ಆಫ್ ಹೇ ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ಸ್ಟೇರ್ ಗಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇನ್ನು ಹಾಹಾಕಾರ ಆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ, ನಡೆದರಲ್ಲೇ. ಅದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಸಮಭಾವ, ಅಸಂತೃಪ್ತಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸಿಂಡಿಕೇಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದವು. ಆ ಸಿಂಡಿಕೇಟಿನವರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣವೆಚ್ಚವನ್ನು ಆ ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ವಹಿಸುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಇವರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ನವರು,

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ)

ಇವುಗಳಿಗೆ ಅವರು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ಪೀರಿಯಡ್‌ನವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮುಂದೆ ಇವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವೇ ಹೊರಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಪೂರ್ಣ ಬಡ್ತಿವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲವು ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುತ್ತೇವೆಂಬ ಉತ್ತರವು ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ಪೀರಿಯಡ್ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ಕಮಿಷನ್‌ನ ನವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವು ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಅಂತು ಹೀಗಾಗಿ ಮುಂದೆ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಗತಿ ನಮೋನಮಃ ಅನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗೇನೋ ಈ ಒಂದು ನಾಟಕ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಕೊನೆಯ ಅಂಕ ಏನಾಗುವುದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗೇನೋ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ 50 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಯಿತು. ಹೊಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಿರುವಾಗ, ಹೀಗೆ ಹಣದ ಕೊರತೆಯಿರುವಾಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾವು ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ತಡ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಲ್ಲ ಹೋಯಿತೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗುವಿಗೆ ಕುದಿಯಲು ಹಾಲಿಲ್ಲ ದಿದ್ದಾಗ ಎರಡನೇ ಶಿಶು ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಹಾಲು ಎಲ್ಲೆಂದೆ ತರಬೇಕು !

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ಭೋದಿಸತಕ್ಕ ಆ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟಿದ ಶಿಶುವಿಗೆ ಇವರು ನರಿಯಾಗಿ ಹಾಲು ಅನ್ನ ಕೊಡಲಿ, ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೇ: ಇವರು ಈ ಎರಡು ಕೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಲಿ. ಆದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ತಾವು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರ ಬದಲು ಇದನ್ನು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಆಂಗವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನೇನೋ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇದರ ಗತಿಯು ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಹೇಳಲಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರ್, ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೆನೆಟ್. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಜಾಣತನವಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವೇನೋ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಬರ್ಚಾಗತಕ್ಕ ಹಣ ನರಿಯಾದರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೀಗ ವ್ಯಥೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ; ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೂ ಆಟಾನವು ಇದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರದ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕಾ ರವರು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ ಎಂದಾಗ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಣದ ಬಲವಿರುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊರತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಪ್ತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಆಪ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಮೂಲಕ ಆ ನಮ್ಮ ಬಲವನ್ನು ಜೊತೆತಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಆದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆಹುತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಯಿತು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳೆಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲೂ, ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲೂ ಒಂದು ನರಿಯಾದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಇಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಚಳುವಳಿಗೆ ಮೂಲಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಾಪಕನಾಗಿದ್ದು ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ವಿತರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಪ್ರಜ್ಞೆ ಕೊಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಈ ಭಾಷಣದ ಪರದಿಯ ಪುಟಗಳು-13, 14ರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರೇನೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ವಿದ್ಯಾನೀತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ: ಅದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದೇನೋ ಒಂದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರವೇ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಗಮನಿಸಿಮಂತೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಯ್ಯನರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯು ಈ ದಿವಸ ಸತ್ತುಹೋಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಹೀಗಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಣ್ಣೀರು ಇಡತಕ್ಕವರೂ ಇಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಈ ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಅದೇ ಗತಿ ಹೊಂದಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೆಷ್ಟು: ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲ, ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದರೆ ತಕ್ಕ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಲ್ಲ; ಈ ಎರಡೂ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆಲ್ಲ ಇದೆ. ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ 7—8 ವರ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನನ್ನೇ ಅಥವಾ ಹುಡುಗಿ ಯನ್ನೇ ಶಾಲೆಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಆ ಬಡ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ತಂದೆಯವರಿಗೆ ಯಾವ ದನಗಳನ್ನೋ, ಆಡುಗಳನ್ನೋ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ ಅವರು ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು, ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಮೈಸೂರಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡಿ.ಇ.ಒ. ಅವರು ನಿಕ್ಕಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಈ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು-ಎನ್ಯೂಮರೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿದೆ, ಎನ್‌ರೋಲಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅಂದರು. ಆಗ ನಾನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಟೋಡೆಸ್ಕ್ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು, ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಬೇಡಿ ಅಂದರು. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತೇನೋ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಪಾರ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ಬಹಳ ಗಮನಾರ್ಹವಾದದ್ದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸೀಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಮುಂದೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು.

ಇನ್ನು ಇಷ್ಟಾದಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದುದು ಏನೆಂದರೆ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹಾಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇರಿದರಕ್ಕೆ ನರ್ಸರಿ ಮತ್ತು ಕಿಂಡರ್‌ಗಾರ್ಟನ್‌ನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವೊಂದನ್ನೇ ಒಂದು ಶಾಖೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು; ಇದಕ್ಕೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಬೇಕು. ನರ್ಸರಿ ಮತ್ತು ಕಿಂಡರ್‌ಗಾರ್ಟನ್ ವಿಭಾಗಕ್ಕೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಬೇಕು, ಹೀಗೆ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು 10 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲವೇ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಆ ಹಣವನ್ನೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೂ ಇದು ತಳಹದಿ. ಪ್ರಾಥಮಿಕವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿನಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಿಂಡರ್‌ಗಾರ್ಟನ್ ಮತ್ತು ನರ್ಸರಿ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನುರಿತ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನೇ ಹಾಕಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸೀಸ ನನಗೆ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ಹೊಸವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪಂಚಾಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಜನರ ಅನುಕೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೊಸ ಉಲ್ಲೇಖವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳೇನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಮೇರೆಯಾಯಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ; ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಇವರ ಧೋರಣೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಏಳಿಗೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದು ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಏಳಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇವರ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತಯವುಂಟಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಇವೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಶಾಸನಸಭಾ ಕಛೇರಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಲೇಟ್ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ತಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ 'ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಲೇಟ್' ಎಂಬ ಪದವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ದಲ್ಲವೇ ?

ನೀವು ಅಚ್ಚಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದವನ್ನು ಏಕೆ ಬಳಸಿದಿರಿ ? ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಿತ್ತು, ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹೌದು, ಅದನ್ನು ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. (ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು)

ಇದೇರಾ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿದೆ.

1-30 P. M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎನದು ! ನನ್ನ ಪ್ರಭಾವವೇ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಮ್ಮದಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಷಯ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು. ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಾಗುವ ಕುಂಠಿತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇವರೇ ಕಾರಣ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ; ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

ರಾಜ್ಯಭಾರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನೆರೆರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನಿತ್ಯಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂತಹ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ ? ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ : ಆ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾದರೂ ಇವರು ರಾಜ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ವೈಭವ ಜೀವನ ನೋಡಿದರೆಂತೂ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಇವರು ಅಂತಹ ವೈಭವ ಜೀವನ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇವರು ಎಲ್ಲೋ ಒಬ್ಬ ಜ್ಯೋತಿಷನ ಹತ್ತಿರಹೋಗಿ ಬಂದಿರಬೇಕು ಅಂತ ಇವರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿರಬೇಕು. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಅಥವಾ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶಾಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇವರ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿಲ್ಲುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇವರು ಈ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇವರ ಒಂದು ಕೃಪಾ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರುಗಳ ಪೈಕಿ ಅನೇಕರು ಈದಿನ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಗಳ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರ ದೇವತೆಗಳ

ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇವರ ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಬೇಕಾದಹಾಗೆ ಮೆರೆಯಬಹುದು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಚುನಾಯಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸದಾಶಿವ ನಗರದ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ನುಮಾರು ಐವತ್ತುಮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಗರೆಗಳನ್ನು ತ್ರೀಮಾನ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ರಾಜ್ಯ, ಬಡಜನಗಳ ರಾಜ್ಯ, ಎಂಬುದಾಗಿ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದು ! ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ. ಜನತೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಲಾರರು—ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳ ಅಪಾದನೆಗಳು ಇವೆ. ನಾನು ಇವತ್ತೇ ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಸರಿಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಇವರು ಧರ್ಮನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಮಾಡಲಿ. ಕೂಡಲೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿ ಅವರ ಆತ್ಮ ಶೋಧನೆ, ಸತ್ಯ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನೇ ಆ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ರಚನೆ ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಹಳಬರೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಳೆಯದಿನ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂರಿ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆಬೇಕು. ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ನಿಜವಾಗಿ ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ ಧರ್ಮ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿ. ಆಗಾದರೆ ನಾನು ಖಂಡಿತ, ವಾಗಿ ನನ್ನ ಈ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅನ್ಯಾಯ; ಅಧರ್ಮ, ಆಕ್ರಮಣಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಹಿಂಸೆ ಯಾವುದೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪುನಃ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹಿಂದಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಈಗ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ವಿಶೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ವಿಶೋಧ ಪಕ್ಷವೆಂಬುದು ಒಂದೇ ಕಸರು. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಬಡ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ತೋರಿಸಿದಂತಹ ನಿಷ್ಕರಣೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಅವರ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕುರಿತಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಬುದ್ಧಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಡ ನೌಕರರು ಕೆಂಪೇಗೌಡ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಂದಾಗ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ತಡೆದು ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಶಾಂತತೆಯುತವಾದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ನಡೆಸಿದಂತಹ ರಾರೀ ಪ್ರಹಾರ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಏವತ್ತು ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಲಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿರಬೇಕು. ಅವರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೆನು. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಚೌಕವಿಗಾರನೆಂದು ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ರಾಕಪ್ಪಿಗೆ ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಸಹ ನನ್ನ ಹಾಗೆ ರಾಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಎಂದಾದರೂ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೆ ಹೇಳಲಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಹುದು ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಶ್ರೀ ರಾಮರಾವ್ ಅಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈಗಿನ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಿನ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಂತೆ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಒಂದು ಐದಿಕಾರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ್ದರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳ ನಾಗರಾಜ್)

ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಒಂದು ದಿವಸ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ಜನಗಳ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಹೋರಾಡಿದ್ದು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿ ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 6 ಘಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ನನ್ನನ್ನು ದರಧರನೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರಾಕಪಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ರಾಕಪಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೈದಿಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡರು. ಹಿಂದಿನ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ರಾಮರಾಯರು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಬೇಕು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಇನ್ನೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅಂತಹವರಿಗೆ ಈ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂತಹವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಇವರು ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಶಿಷ್ಯರು. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವರು. ಅಂತಹವರು ಬಡ ಜನತೆಯನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನವರ ಕೈಲಿ ಹೊಡೆಸಿ ರಾಕಪಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದ ನೀತಿಯೇ? ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನನ್ನನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಲಿ. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ಇಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವರು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕೇವಲ 6 ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವೇ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ ಇವರನ್ನು ಇರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಬಹು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದುರಾಚಾರ ನಮ್ಮ ಡಿಜಿಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಈ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ !

ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳ ನಾಗರಾಜ್.—ಕಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಳೆಯ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕಂಟನ್ಯೂ ಆದಹಾಗೆ ಇದೆ. ನನ್ನ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ಪರ್ಧಿ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿ ಎಂದು 2 ಲಕ್ಷ ರಾಡು ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ.

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಡು ಉಂಡೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು.)

ಮತದಾರರು ಅನೇಕರು ಆ ರಾಡು ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ನನಗೇ ತಂದುಕೊಟ್ಟು, ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿ, ನನಗೇ ಒಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಇಂತಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನೀತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಲು ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಪಾನನಿರೋಧದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಬಹಳವಾಗಿ ವೇದಾಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಾನನಿರೋಧದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು “ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂದೇಶ” ಎಂಬ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೋಷಣೆ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ, ಇನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ತಯಾರಿಸುವ ಒಂದು ಕಂಪೆಯು ಜಾಹಿರಾತು !

(‘ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂದೇಶ ’ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು)

ಇದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂದೇಶವೇ ! ಯಾವ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭಕ್ತರು ಇದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಎರಚಿ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶವನ್ನು ದರೋಡೆಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ನನಗೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಲಿ, ನನಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಎಷ್ಟುಸಾರಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ನಿಜವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾಗೂ ನಾಡಿನ

ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದುಡಿಯುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶಿಕ್ಷೆ, ನಾನಾರೀತಿಯಲ್ಲದೆ, ಅದನ್ನು ಈಗ ನೆನಸಿಕೊಂಡರೆ ಯಾರೂ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ರಾಮರಾಜ್ ಅವರು ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸಿಲ್ಲ. ಸೊಲ್ವೆಗಳ ಕಡಿತದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅಡಗೋಡಿ ಸ್ಪೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ಸೊಲ್ವೆಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ನರಳಿದ್ದೇನೆ. 8 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಗೋವ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದಾಗ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಮೇಲೆ ಕೇಸು, ಬೆಳಗಾವಿ, ಕಾರವಾರ, ನಿಪ್ಪಾಣಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಬೇಕು ಎಂದಾಗ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಮೇಲೆ ಕೇಸು, ಹೀಗೆ ಈ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರಿಗೆ ಬೆಳಗಾವಿ, ಕಾರವಾರ, ನಿಪ್ಪಾಣಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಚಲುವಳಿಗಾರನಾಗಿ, ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದಂತಹ ನನ್ನನ್ನು ಇವರು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆರು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಭಾರ ಎಲ್ಲ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ, ಅವರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬೀಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಇವರ ಧರ್ಮ, ನೀತಿ, ನ್ಯಾಯವಾದರೂ ಎಲ್ಲದೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಯಾವುದನ್ನೂ ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈ ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಒಂದೇ. ಮುಂದಿನ ಮೇಯ ರವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಇವರು ಈ ರೀತಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದರು, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾ, ಅದು ಕಾರ್ಪೊರೇಶನಿನದ್ದು ಏನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಪ್ಪು ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿದ್ದು, ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ, ಅದರ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಏಟು ಬಿದ್ದಂತಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಡೀ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಆಡಳಿತ ಕುಲಗಿಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರಿನ 17 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು, ಅಪಕಾರವನ್ನು ಇವರು ಎಸಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು, ಉಚಿತ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕಾವೇರಿ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರಿನ 17 ಲಕ್ಷ ಜನ ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಹೊರೆ ನಿಮಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಬಂದು ತಗಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ತುಂದಾ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂತಹ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ದನಗಳು ಕೂಡ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿನ್ನಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು, ಅಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮೋಸವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕಪಟವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿ ಗೆಮ್ಮೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದಾದರೂ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದ ವಿಚಾರ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಪ್ಲಾನ್ ಸರ್ವೆಮಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಪೈದ್ದುಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಯಾರನ್ನೂ ಹೇಳಲೂ ಇಲ್ಲ, ಕೇಳಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ಸ್ವಾಮಿ! ಇದು ಯಾರ ಸೊತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ? ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಭಾಷ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿದರು ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಶಂಕರೇಗೌಡ (ಎದ್ಯಾಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅದು ನಾನು ಗರಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಗರಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ನನಗೆ ಗರಾಟಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಭಯವಾಯ್ತು.

ಶ್ರೀ ವಾಚಾಪ್ ನಾಗರಾಜ್:—ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ನಮಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಜನತಾ ಬಹಾರ್ ವಿಚಾರ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ಜನತಾಬಹಾರ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಿರಿ ಮಾಯಾಬಹಾರ್ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸ್ ಎಂ.ಎಂ.ಎ. ಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದುವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿ ಬೀರಿ ಲಿವ್‌ಸಿಕ್, ಸೋಲಿ, ಪೆಡರ್ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ, ಗೋಧಿ, ಎಣ್ಣೆ ಯಾವೊಂದು ಪದಾರ್ಥವೂ ಕೂಡ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ, ನಾನು ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ, ಅಲ್ಲಿ ಲುಕ್ಕಾನು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತು ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ದುಂದುವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ದೇವರ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅದಳಿತ ನಡೆಸಲು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಇವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಮಾಡಿದರು. ಹತ್ತನೆಯ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಅಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ನನಗೆ ಕೂಡ ಬಂತು. ಇದು ಯಾವ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ಸವ? ಮದ್ರಾಸಿನದ್ದೋ, ಕೇರಳದ್ದೋ? ಇವರು ಯಾವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಇವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ, ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಲಿ.

ಇನ್ನು ಗಡಿಯ ವಿಷಯ. ಇವತ್ತು ಗಡಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಿತು, ಬೆಳಗಾಂ, ಕಾರವಾರ, ನಿವ್ವಾಣಿ, ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಳಿಬಾರು ನಡೆಯಿತು. ಏಕನದಸ್ಯ ಅರೋಗಿ ಆಗದಾರದು ಎಂದು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಳಿಬಾರು ಆಯಿತು, ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಗರಾಟೆಯಾಯಿತು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಆದರೂ, ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಬೊಂಬೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಏಕನದಸ್ಯ ಆಯೋಗವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇವರಿಗಿರಲೋ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದವರ ಬೆರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಇವರು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು, ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ನೀತಿಯನ್ನು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಬೇಡಿ, ಅದರ ಬದಲು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಆಗ ಬೇಕು ಎಂದು. ಈಗ ಅದಿರಾಕಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲ ಹೋಯ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ 50 ಸಾವಿರ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ಒಂದು ಸ್ಟುಡಿಯೋನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಏನೂ ಸಿಗಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಬರೇ ಭಾಷೆದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನಾ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಘೋಷಣೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉಪಯೋಗ ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ನಿರ್ಮೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಗುದ್ದೇಗ ಇಲ್ಲದೆ, ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನ ಜನರು ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಕನ್ನಡದವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಸ್ತದ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರು ಈ ವಿಚಾರ ಏನನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದವರು, ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರೇ ಆಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಪ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಬರೆದಂತಹ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡಿ, ಓದುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂ.ಎಂ.ಎ. ಕುಡಿದು ಮತ್ತನಾಗಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ, ಅವನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಪೋಲಿಸ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್ ಅವನ ರಚ್ಚಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. “ಏನಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಿಟ್ಟು ತೊಟ್ಟು, ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲೆಂತಹ ಮುಟ್ಟ ಕುಡ್ಡು, ಹೆದ್ದಾರಿಲಿ ಎಳ್ಳಾಬೀಳ್ತಾ ಹೋಗ್ಗಿರಲಿ? ನಿಮ್ಮ ನಡೆಯೋಕೆ ರಸ್ತೆ ಸಾಲು ಪಾಪ ಸುಸ್ತಾಗಿದೆ ಅಂತ ಕಾಣ್ತದೆ. ಹೂಂ, ಏನಿ ಪೋಲಿಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರೆಸ್ತು ತಗೊಂಡೋಗಿ”.

ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಎಂ.ಎಂ.ಎ. ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: “ಎಯ ನಾಯಾರು ಗೊತ್ತೇನೋ? ಎಮ್ಮೆಲ್ಲೆತ್ತಿ ಪುಪಾರ್, ನಾರ್ಕಿ ಹಿಡ್ಡು ಮಾತಾಡು”

ಪೋಲಿಸ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್: “ನೀವ್ಯಾರಾದ್ರೆ ನಂಗೇನು? ಕಾನೂನಿಗೆನೂ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. ಏನಿ ಈಗ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದನು.

ಅದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಆ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಯ ಇನ್‌ಸಿಟಿನ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಂದಿಯ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಅವನು ಪೋಲೀಸ್‌ನವನನ್ನು ಕುರಿತು : “ಯಾಕೋ ಈಡಿಯಟ್? ಇಂಥ ರೆಸ್ಟ್‌ಕಬರ್ ಜನಾನ ಈ ರೀತಿ ಎಳೆಸೊಂಡ್ ಬರ್ತೀಯಿ. ಇವರಾರು ಗೊತ್ತೇನೋ? ಇವರು ಎಮ್ಮೆ ರೈಲ್ವೆ ಸಾಹೇಬರು. ನಮ್ಮ ಚೀಫ್ ಫೈಂಡ್ ಕಣ್ಣು. ಅವರ ಕೈಬಿಡು. ಹೋಗಿ ಹೋಟ್ಟಿಂದ ಎರಡು ಸ್ಟೆಪರ್ ಕಾಫಿ ತೆಗೆೊಂಡ್” ಎಂದರು. ಅನಂತರ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಯನ್ನು ಬಹು ಗೌರವದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾನು ಕುಳಿತಿದ್ದ ಕಾರ್ಟುನ್‌ನೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು “ಕ್ಷಮಿಸ ಬೇಕು ಸಾರ್... ಆ ಈಡಿಯಟ್ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಗ್ತೆ ಈ ನಣ್ಣ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ಯಾನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆರು ತಿಂಗಳ ತರುವಾಯ ಆ ಪೋಲೀಸಿನವನಿಗೆ ರಾಜಧಾನಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ವರ್ಗ ಆಯಿತು. ಅನಂತರ ಒಂದಾನೊಂದು ರಾತ್ರಿ ಅವನು ಒಂದು ಗಲ್ಲುಯಿಲ್ಲ ಗನ್ನು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಜರೀಫರನು ಅದೇ ಗಲ್ಲುಯಿಲ್ಲ ವೇಶ್ಯಾಮಂದಿರ ಒಂದರಿಂದ ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡನು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಹೇಳುವ ವಿಷಯ ಕಂಡದ್ದು ಆಗಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳನಾಗರಾಜ್.—ಇದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿರಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಬರೆದಿರುವುದು. ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಾಗಿ ನಡೆದದ್ದು ಆಗಿರಬೇಕು. ಕಾದಂಬರಿ ಓದಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ (ಕೋರಾರ).—ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೋಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೇ? ಆ ಪುಸ್ತಕ ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿರಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಬರೆದಿರುವುದು. ಆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೋಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಕತೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಸತ್ಯವಾಗಿ ನಡೆದದ್ದು ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಡೆದದ್ದು ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಕಂಡದ್ದು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಕಾದಂಬರಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಠ್ (ನರಸಿಂಹರಾಜ).—ಆ ಕಾದಂಬರಿಯು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿರಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಬರೆದದ್ದು. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕವರು. ಅವರು ಅವರ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ಹಿಸ್ಟಾರಿಕಲ್ ಪುಸ್ತಕ. ತಾವು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕಲ್ಪನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I want to make one submission....

Mr. SPEAKER.—Now, reference to the author's sentiments does not make it a reality or fact. And reference to authoritative books on certain matters like procedure or May's Parliamentary Practice is all right. The Hon'ble member may kindly enlighten me.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I would bring to the Chair's kind notice that with the vast experience of men and matters and the ripe wisdom the Chair knows that a novel is a mirror of life.

Mr. SPEAKER.—Therefore, an image should not be permitted on the floor of the House; but realities should be. If my friend says that it is a reality, I would certainly allow it. If anybody is prepared to subscribe and say that it is truth, I am prepared to allow it and have it examined.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ನಾನು ಓದಿ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ವಿವಿಧ ಇರಾಖೆಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹವೇ ಎನಾ ಮತ್ತೇನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ, ವಿವಿಧ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನೀತಿ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಬದಲಾವಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಗೋಜಿಗೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ಕನ್ನು ಸರ್ವ ವಿದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಜನತೆಯು ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಹ ವಿಷಯ ಒಂದು, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನತೆಯ ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಎದಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು, ಜನರಲ್ಲಿ ಸಂತ್ಯಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತೂ ಇಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂತ್ಯಷ್ಟಿಯನ್ನು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಂತುಷ್ಟಿ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದೇ ಕೆಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರ. ಈಗ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತುಷ್ಟಿ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುವುದಾದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿ ದಿನದೊಂದು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತುಷ್ಟಿ ಇರಲಿ ಎಂಬುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತುಷ್ಟಿ ಉಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕು. ಈಗ ಎದಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಸುಮಾರು 5-6-7 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ಸ್ವೇಚ್ಛಾಧಿಕಾರದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಪ್ರತಿವಿಧವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ವಿಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬದಿಗೆ ಒತ್ತಿ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹುಕುಂಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಉಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ಸತ್ಯಸಂಧರಾಗಬೇಕು. ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಎದಿ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬೆರೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರಾಗಬೇಕು. ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಸಂಧತೆ ಏನಾದರೂ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಡೆಯವರೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಸತ್ಯವಂತರು ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದು. ನೀವು ಸತ್ಯವಂತರು ಎಂಬುದನ್ನು ಜನತೆ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸತ್ಯ ಸಂಧತೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಜನರು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರೂ ಸೇರಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು “Caesar's wife must be above board above suspicion” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕಿವಿಯಾರ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದ್ದೆ. ಮತ್ತು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರೂ ಇದ್ದರು. ಪ್ರಜಾ ಮುಖಂಡರ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಮಾನ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹುಕುಂ ಮಾಡರಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನ ದಟ್ಟವಾಗಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಲಖಿತ ಮೂಲಕ ಜಡ್ಜಿಗಳು ಬರೆದಮೇಲೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡರಾಯಿತು. ಆಗ್ಗೆ ಅವರು ಆಪಾದನೆಗಳಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರಾದರು.

2-00 P. M.

ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಎದುರಿಗೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಸುಮಾರು 45 ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು 30 ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಕೊಂಡು, ಆಪಾದನೆಗಳು ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ವೀರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಿಸಿ ಅವರು ಕೇಳಿದ ಆಪಾದನೆಗಳಿಗಿರಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಆ 30 ಆಪಾದನೆಗಳಿಂದ ನಾವುಗಳು ವಿಮುಕ್ತ,

ರಾಡೆವು: ಈ ರೀತಿ ಆಪಾದನೆಗಳು ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಈಗ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಏನೆಂದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇರೆ 24 ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಬಹು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ರಾದವರು ಹೂಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಹೂಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನುಮಾರು 3-4 ವರ್ಷಗಳಾದವು. 1964ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅದರ ವಿಷಯವೇನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಕೂಡ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಹೋಗಬೇಕೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಹೋಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ವಾಡಿಕೆ. ಶ್ರೀ ಕಾಮರಾಜರು 'ಪಾರ್ಕ್‌ರಾಮ್' ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಇವರು ಸಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನನಗೆ ಬಿಡಿ, ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಾರೀಖು 26-7-1964ರಲ್ಲಿ ಈ 24 ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಪ್ರೆಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಕರೆದು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಅವರ ಮಾತಿನರೇ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ:

"I am prepared to face an enquiry. In fact I am happy to face the enquiry if necessary."

ನಾನು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಸಹ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಆಪಾದನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಮೇಲೂ ಸಹ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರು ತಿಳಿಯದಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ನಿಜ, ಯಾವುದು ನುಳ್ಳು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೊಂದಿ ಕೊಂಡು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾವ ಒಂದು ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಶರಾವತಿ ವಿಷಯ ಕರ್ಮಕಾಂಡವಾಗಿದೆ, ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಚಾರ ದುರುಂತ ನಾಟಕವಾಗಿದೆ, ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಷಯ ಹೇಳತೀರದಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ಒಂದು ಕಡತವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಶರಾವತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿದೆ. 24 ಆಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಆಗ ಒಂದೊಂದನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೂ ಈ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಇಳಿದಿದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಶಾಸನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದಿರುವಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚೋಷಿ ಹಾಕಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾಳೆಯೇ ಬೇಕಾದರೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ನಟವರು ಟೋಪಿ ಹಾಕಿದ
ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಅದು ಏನೆಂದು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಗಂಗಾಧರ್ (ತುಮಕೂರು).—ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಕಳ್ಳ ಎಂದರೆ ತಾವೇಕೆ ಹೆಗಲು
ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

Sri G. DUGGAPPA (Bharmasagar).—I raise a point of order, Sir. The point of order is that exchanges should not be allowed on the floor of the House. They should not be allowed to be brought here.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am sufficiently armed, and strong to defend myself. I need nobody's help.

Mr. SPEAKER.—I will allow certain latitude. If the Hon'ble Members do not make use of it properly, I will have to enforce rules very strictly. If they go beyond certain limit, it becomes contempt of the House for which severe punishment will have to be given. Let us swim along with the procedure and then alone the debate will be resumed. The point of order has been raised by the Hon'ble Member Sri Duggappa. His contention is that there should be no exchanges between the members. It is fairly dealt within the rules governing the conduct of the business. It is very necessary for every member to observe the rules. The members should use courteous language while addressing. One should smile while this rule is followed. But at the same time exchanges should be avoided as far as possible. But the cut and thrust of the Debate makes the people interject. While interjecting they forget the third person that has to be used and looks as though a conversation is going on. If members are not able to contain themselves and keep the debate under control, then I will have to adhere to the strict enforcing of rules to bring them under control. Interjections are allowed to a certain extent. I will certainly draw a line and not allow too much latitude or even then there may not be interjection at all if it becomes necessary to maintain proper atmosphere in the House.

The point was raised also as to how far it is relevant. There is a slight mixing up with regard to what has been done by the previous Council of Ministers. There will be time and occasion and opportunities enough to raise this. But if they are being referred to for the purpose of bringing it to connect to any points of policy enunciated in the Address, either on the positive side or by failure to refer to that in that Address, I cannot shut it out. In other words, these instances may come indirectly for the purpose of basing or reasoning to sustain the debate on policy. But if they are isolated pieces of grievances for enquiry or matters for scrutiny, I feel they may not be well within the scope. I will not say anything more for the present.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have got a representation, Sir. The Hon'ble Finance Minister mentioned something about which we do not know. Perhaps in the interest of the purity of public administration, we will be very much helped if they place the facts before this House in the shape of a paper or in any other form, so that we may know what he referred to. He said something about a co-operative society. We

on this side are interested in seeing that purity of administration is maintained on all sides whoever he is. Not only today, but right from the year 1947, whoever was in office, he shall be brought to book and brought to order according to us. We are not making any distinction between this side or that side so far as those who were in office are concerned. Therefore, I am requesting you and through you, Sir, the Government to see that the matter is placed before us in the shape of a paper so that when we speak tomorrow we may be able to refer to it.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಈ ಆಪಾದನೆಗಳು ವಿತರ್ಕಾನ್ವಿತವಾಗಿ ಬಂತು ಮತ್ತು ಆ ಪಕ್ಷದವರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ವಿತರ್ಕಾನ್ವಿತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಿತ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿತರ್ಕೋನ್ನೇತರ ಇವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗಿದೆ. ಜುಡಿಸಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಮಾಡಿದರೇ? ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಶಾಸ್ತ್ರ ತಿಳಿದವರಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ವಿಚಾರಣೆಗಳು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ನಡೆದಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿನೂ ಆಪಾದನೆಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇಂತಹ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಆಗ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬರು ಇಂತಹ 24 ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ಸತ್ಯ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೂಡ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಕೂಡದೇ ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವೇನಿದೆ? ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ 20 ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಇಂತಹ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ 24 ಆಪಾದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಯಾರು ಆಪಾದನೆ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಯಾರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ. ನಾನು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ಅಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳದೆ ಬರಿ ಊಹೆಯ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅಮ್ಮ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಊಹೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಜಾಬ್ಬಾರಿ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ 216 ಜನಗಳ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವುದು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೂಲಕ ಸರಿಯಾಗಿ ತರದೊಡ ಮಾಡಿ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈಗಲೇ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ತಾವು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ನಾನು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರ ಮುಂದೆ ಇದು ಸತ್ಯವಾಗಿರುವುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ? ನಾನು ಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚಾಲನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಸತ್ಯವಲ್ಲದೆ ಹೊರತು ನಾನು ನನ್ನ ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿ ಬಂತು!

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ವಿಶಾಲಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದವರು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ವಿಶಾಲಿ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಆಶೀರ್ವ ಕೋಟಲೆಗಳು ಕುಳಿತು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ದಲ್ಲರವ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಪಿತೂರಿಗಾರರು ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಇಂದೂ ಹೇಳಲಿ ಆಗ ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಯಾನೀ, ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ 24 ಆಪಾದನೆಗಳು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 20-9-1962 ರಲ್ಲಿ, 13-4-63 ರಲ್ಲಿ, 9-11-1963 ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 9-11-63 ರಲ್ಲಿ, 17-7-61 ರಲ್ಲಿ 24-8-61 ರಲ್ಲಿ, 3-9-61 ರಲ್ಲಿ 17-9-64 ರಲ್ಲಿ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖವಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಹೇತುಗಳಲ್ಲೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪಾದಕೀಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರೂ ದೇಶದ ಜನರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆವರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಸರಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏನೂ ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿಯಬೇಕೇ ಹೋಗಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರೇ ಹೇಳಲಿ. ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರಾದ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಗಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಆನೇಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸದಸ್ಯರೇ ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪಿ. ಮಿಶ್ರಾ ರವರು ದಾರಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಹಿಂದೆ ಪಂಜಾಬು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೈರಾನಾರವರು ದಾರಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆಗ ಜನರು ಮುಂದೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಸತ ವೇ ಅಸತ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದು ಹೊರಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಕೈರಾನ್ ರವರು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿನಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೂಪಿಗಿದ್ದು ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸರಿಸ್ಪಿಕೆ ಏನಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾದ ಆಡಳಿತ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ನೀತಿಯುತವಾದ ಆಡಳಿತ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ವಿಧಿ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾದ ಆಡಳಿತ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ದೇಶದ ನಾಯಕರಾದವರು ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರು ನೀವು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಗ ತಪ್ಪೇ ಸರಿಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೇ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯೇ? ಇದರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮನಾಯಕನ ನೀತಿ ಇದೆಯೇ? ಈಗಲೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 'ಓರಿಯಂಟಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ವರ್ಕ್ಸ್' ಎನ್ನುವ ಗಾಂಧಿಯಂತೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ ಕೇಳಲು ಏಳಿಬಿಟ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಾಪಾತ್ರೆ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಮತ ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನೀತಿನಿಯಮಗಳಿರತಕ್ಕವರು ಯಾರಾದರೂ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರೇ? ಒಂದು ಕಡೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ನಿಲ್ಲುವುದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯೇ?

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದೊಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತ ಹೋಗಿವಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಯಾವುದು ನಿಜ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ? ಒಂದು ಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರು ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಳಸಂತಿಕೋರರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಂಚಕೋರತನವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೊಳಿಸಲು ಸರಮಾತ್ಸನಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಜನರು ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ? ನಿಮ್ಮ ಕೈಯೊಳಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಾಗದಿದ್ದರೆ ನೀವೇಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬಾರದು? ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತಯಂತ್ರ ನ್ಯೂತಕವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ, ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಬೇರೆಯವರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಬೇರೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆವೇ ಇಲ್ಲವೇ ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಈಗಾಗಲೇ ಮುಗಿದುಹೋಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ನೋಡೋಣ. ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಕಾಲಮಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಹೊರಮೇಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಯಾರಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಂಟಿಯನ್ ಪೀನರ್ ಕೋಡ್ ಪ್ರಕಾರ 10 ವರ್ಷದ ಮೇಲೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವೇ ರಾ ಹಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಹುಣಸೂರಿನಲ್ಲಿ 29ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅಗಿದ್ದರೆ...

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—Why don't you wait?

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Member is denying himself the chance to mention all the points.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಶರಾವತಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೋದಮೇಲೆ ಕುಣಗರಗೆ ಹೋದರು, ಅದು ಏನಾದರೂ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಕಾಂಪಲೈಸ್ ಅಗಿದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊಳೆನರಸೀಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತೆ 9ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1963ರಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯವಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಶರಾವತಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ಎಂದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಶರಾವತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರಹ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿ ಹಾಕಿದರೂ 40 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದಿತು, ಪ್ರಾಯಶಃ 50 ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರಾ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ರಾಯರ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಕ್ರಿಡೆಟ್ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಬಿಡುವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರೇ ಜಪ್ತು, ಅವರೇ ಆಪಾದಿತರು, ಅವರೇ ಕೋರ್ಟ್ ಅಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಅಪರಾಧ. ಆಪಾದನೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಕೈರಾನರೂ ಇದೇ ಹೇಳಿದರು. ಧಾನ್ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೈರಾನರಿಗೂ ಆಪಾದಿಗಳ ಎನ್‌ಕ್ವೆರಿ ಆಯಿತು. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ನೀವು ಅವನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬಿಡಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ದೇವರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೆವು. 4 ವರ್ಷ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಮೂಲ ವಿಷಯ ಏನು ಎಂದರೆ ಶರಾವತಿಗೆ 72 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಐಟಂನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಒಂದು ಐಟಂನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ, ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೂ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಜುವವನಲ್ಲ. I am fully armed, fully armed not only to run the prosecution but also to defend myself whenever necessary and not defend you.

MR. SPEAKER.—The hon. member has to defend himself very often.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I will show what are facts and what are false. 19ನೇ ತಾರೀಖು ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಚಿಡರ್ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೈಡ್ರೋ ಎರೆಕ್ಟರ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ವ್ಯಾಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಚಿಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ಯಾವ ಇನವಿ?

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—The meeting was scheduled to be held on 19th May 1962. ಆ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ 7 ಚಿಡರ್‌ಗಳ ಯೋಗ್ಯತೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯವು ಅದರಲ್ಲಿ ಆಡಿಕದಾಗಿತ್ತು. ಬಹಳ ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೆಚ್. ಇ. ಸಿ. ಪಿ. ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರು. 12ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನವೆ 7 ಚಿಡರುಗಳ ಕಂಪೇರಿಜಿನ್ ಸ್ಟ್ರೆಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸಿಗ್ನಲಿಂಗ್‌ನಿದ್ದರು. 19ನೇ ತಾರೀಖು ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. 30ನೇ ತಾರೀಖು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಬೋರ್ಡ್ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಆಗುತ್ತದೋ ಏನಾದರೂ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮೀಟಿಂಗ್‌ನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರು. ಹಾಕಿದವರು ಯಾರು? ಯಶಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರು? ನಾಟಕವಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಅಡಳಿತ ಎಂದೊವರೆ ಕೋಟಿ ಜನಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಏನು ಕಾಯತಕ್ಕಂಥ ಅಡಳಿತ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಕೂಡ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆನ್ಸಿವ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೈಡ್ರೋ ಎರೆಕ್ಟರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಹೋದಮೇಲೆ ಇವರೇ

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನೀವು ರೋಯಾಲ್ಟಿ ಚೆಂಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು: ರೋಯಾಲ್ಟಿ ಚೆಂಡರ್ ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿತ್ತು ಎಂದು. ಅದರ ಅರ್ಥವು ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ರೋಯಾಲ್ಟಿ ಚೆಂಡರ್ ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿತ್ತು ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು 7 ಚೆಂಡರುಗಳ ಕಂಪೋರಿಟಿವ್ ಸ್ಪೆಷಿಮೆಂಟನ್ನು ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಈ ಸಂಧಾನ ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಗೌರಿಮೆಂಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಒದಿ ಎಂದರೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಒಮ್ಮತ್ತೇನೆ. ಕಂಪೋರಿಟಿವ್ ಸ್ಪೆಷಿಮೆಂಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೇ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಅಮೇರಿಕ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ರೇಟು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಚೆಂಡರ್ ಕಾನೂನಿನ ವಿವಿಧವಾದರೂ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಇದು ಲೂಟಿಯೋ, ಅಡಳಿತವೋ? ಮತ್ತೆ ತಾರಾಪೂರಿಯವರ ಕೆಲಸ ಏನಾಯಿತು? ರಾಕ್ ಫಿಲಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳವರು ತಾವೇ. ನಿಮ್ಮ ಒಪ್ಪದ ಬಿಡುವಿನಾಗಿದೆ! ಆ ಒಪ್ಪಂದದ 27-28ನೇ ಕಾಲಂ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕೆಲಸ ವಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ, ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರಾಕ್ ಫಿಲಿಂಗ್ ಡ್ಯಾಮ್ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಿಡು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು 27-28ನೇ ಕಾಲಂ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದ್ದ ಅವರನ್ನು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರಂತೆ. ಏನೆಂದರೆ ಹಕ್ಕು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ ಎಂದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಗುರ್ರಿಬಾಗಿವೆ. ಚೆಂಡರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದವರು ತಾವೇ. ಹಕ್ಕು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಾಗ ಅವರು ತಕರಾರು ಹಾಕಿದರು. 60 70 ರೂಪಾಯಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಅದ್ವಿ ಇಲ್ಲ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವೋ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನೋ ಅಥವಾ ನೀವು ಇಬ್ಬರೂ ಏದಿ ನಿಯುವುದ ಕೈಯಲ್ಲಿರೋ? ಏದಿನಿಯಮದ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಅನುಕೂಲ ಅಲಯನ್ಸ್ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ದೋ, ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ ಈ ಅನುಕೂಲ ಅಲಯನ್ಸ್ ಪರಿಣಾಮ ಏನು ಎಂದರೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರಿ. ರೇಟುಗಳ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಿ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್‌ನಿಂದ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮೂಲೆಗೇ ಹೋಗಿ—ಪ್ರಪಂಚ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇಂದಿಯಾ ದೇಶವಲ್ಲ—ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚೆಂಡರ್ ನಿಯಮಗಳೇನಿವೆ, ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಏಪ್ಪು; ನ ಚೆಂಡರ್ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಜನರನ್ನೂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರು ಯಾರು ಬೇಕೋ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾರು ಬೇಡವೋ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ಅನುಕೂಲವಾದವರನ್ನು ಸೆರೆಸಿಕೊಂಡರು, ಅನುಕೂಲ ವಾದವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ಯಾವ ನನಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಬೇಡ, ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೋ ಅವರೂ ಕೂಡ ಚೆಂಡರ್ ಮಾಡಿದರು. ಅವರದು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಬಿಟ್ಟರಂತೆ. ಅವರನ್ನು ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿಲ್ಲ, ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಮೊತ್ತದ ಮೇಲೆ ಏನಾಯಿತು ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದು? ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಏದಿ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಯಾವಾಗ ಕೊನೆಯ ಚೆಂಡರ್ ಕಾನೂನಿಗೆ ಎರೋಡ್ ಆದನ್ನು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚೆಂಡರ್ ರೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರನ್ನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅವರ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಅದರಿಗೂ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಆಗ ಚೆಂಡರ್ ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಪತ್ನಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಚೆಂಡರ್ ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಎಂದು.

2-30 P.M.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲು ನಿಂತರು)

Mr. SPEAKER.—The member must not do it again. He may kindly ask the member to yield.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am not yielding.

Sri K. H. PATIL.—On a point of information, Sir.

MR. SPEAKER.—Only point of order will be allowed. He may ask Sri Channabasappa to yield. But when he says he cannot yield, he cannot ask for information.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I am not prepared to yield, because I lose the trend of my ideas. ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಅಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಚಿಂಡರ್ ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಎಂದು ಬರೆದರು. ಒಂದು ಮೈಟ್ ಪೇಪರ್ ಎಂದು ಇದೆ. I call it a black paper and not a white paper. It is a white paper to prosecute themselves. ಇದನ್ನೊಳಗಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಏನಾಯಿತು? ಕೊನೆಯೊಳಗೆ ಹೇಳಿದರು, ಚಿಂಡರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಡೆದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಚಿಲಿಗಾಂ ಕಳಿಸಿದರು, ಚಿಂಡರ್ ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಆಯಿತು ಎಂದು, ಕಾನೂನು ಪಾಲನೆ ಹೇಳಿದರು ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಎಂದು. ಮಕ್ಕಳ ಅಟಗಲನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಗೂ ವೆಪ್ಪರಮಂಟ್ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ನುಮ್ಮನೆ ಇರು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಅಸಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನುಮ್ಮನೆ ಇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನೇತೃವ ನಾಯಕರಾಗಿ ಇರುವವರು ಸ್ವಚ್ಛ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ಸ್ವಚ್ಛ ಕೈಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿದಿರಲ್ಲ ಆ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಅಸಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದರು ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾವ ಯಾವ ರೇಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು. ಮಾನ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಅವರು, ನನಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಆಗಿದ್ದವರು ನನ್ನ ಕೆಳಗೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಸ್ವಾಮಿ, ಮೂರು ವೇಳೆಗೆ ಐಟಂಗಳ ಮೇಲೆ ರೋಲೈಸ್ಟ್ ಚಿಂಡರ್ ಯೂನಿಟ್ ಒಂದಕ್ಕೆ 8) ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದ ಥದ್ದಕ್ಕೆ ಇವರು ಮೂರು ಜನರೂ ಸೇರಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದು 80 ರೂಪಾಯಿ. ಅವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲೆ ಅದೇ ತರಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವ ರೇಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ 60, 70, 75 ರೂಪಾಯಿ. 80 ರೂಪಾಯಿ ಅವರು ಕೇಳಿದಾಗ 80 ಬೇಡಿದೆ ನೂರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಪಂದಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾರ ಮನೆ ಗಂಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ? ಮತ್ತೆ ಸ್ಕೋನ್ ಜಲ್ಲೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದು 8) ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು 110. 'ಪ್ರೊಮೈಸಿಂಗ್ ರಾಕೆಟ್' ಅಟ್ ದಿ ಡಾನ್ ಸ್ಟ್ರೀಮ್' ಇದು ಒಂದೊಂದು ಲಕ್ಷದಿಂದ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ರೇಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಲಕ್ಷದಿಂದ ಗಣಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಯೂನಿಟ್ ಇರುವುದನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಅಪ್ಪೋಸೈಟ್ 108 ಮತ್ತು ಡಾನ್ ಸ್ಟ್ರೀಮ್ 40 ಎಂದು ಕೊಟ್ಟರು. ಸರಾಸರಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ 74 ನಿಕ್ಟೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಇದು ಯಾವ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ! ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಪರೇಟಿವ್‌ಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಒಂದು ಬಾಬಿಗೆ ಕಡಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ರೇಖೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ. ಸರಾಸರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 74 ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಕಡಮೆ ಚಿಂಡರ್ ಎಂದು 104 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತು? ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ 30 ರೂಪಾಯಿ ಅವರ ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಐಟಂನಲ್ಲಿ 115 ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದ್ದರೆ 120 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ. ಹೀಗೆ ಸಂಧಾನ ಎಂದರೆ ಕಡಮೆ ರೇಖೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವುದೇ ಅರ್ಥ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ, ಪ್ರೀಮಾಫೇಸಿ ಕೇಸ್ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಓದುತ್ತಿರುವುದು ಅವರ ಪುಸ್ತಕದಿಂದಲೇ. ಏಷಿಯ ಬರ್ಕಿ ಗಹವಾದದ್ದು ಇದೆ. ತಾರಾಫೋರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರು.....

MR. SPEAKER.—As far as possible, names may be omitted.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I am sorry, I beg your pardon.

ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರು, ಅವರು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರು ಒಂದು ಕಂಪಿಷನ್ ಹಾಕಿ. ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಚಿಂಡರ್ ಕರೆದರು. ಇದ್ದಲ್ಲೆ ಅವ ಮೇಲೆ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ನನ್ನ ಕಂಡೀಷನ್ ಗಳು ಒಳಪಟ್ಟು ಚಿಂಡರ್ ಕರೆದಿರುವಾಗ ಅದೇ ರೇಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೇ ಕೊಡಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ರೇಖೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇವರು ರಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಯಾರೂ ರಾ ಒದ್ದಿಲ್ಲ. ರಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್‌ನವರು ನ್ಯಾಯವಿದೆ

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

ಎಂದು ಹೇಳಿರಂತೆ. ನ್ಯಾಯವಿದೆ, ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರು ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. I tell you that, that one word is sufficient to condemn everyone of you. ಅದು ಹಕ್ಕಂತೆ? It is an obligation on the part of the Contractor. He is bound to carry on the work. Under Rules 27 and 28, you are empowered to issue a notice to carry out the work. The Chief Engineer shall fix the rates and if he is aggrieved, he should go to arbitration.

ಎಷ್ಟು ಹೀಗಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರಿಗೆ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಳುವಳಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇನ್ನೇನು ಹುಡುಗಾಜವೇ? ಲಕ್ಷವೆಂದರೆ ಅಂತ್ಯ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎನ್ನೋ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಗಿರಬಹುದು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಎನ್ನುವುದು. ಕೋಟಿ ಎನ್ನುವುದು ಆಹಾರಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಇದು ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡ. ಕೆಲವು ವಿತರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವಾದ್ದರಿಂದ ಮೂರು ಜನಗಳಿಗೂ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಆರ್ಜನವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಎಷ್ಟು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಗತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಮಕ್ಕಳ ಅಟಿಗೆ ಆಗಿದೆವೇ? ಈ ವಿಷಯ ವಿತರಣೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಜ್ಯೂಡಿಷಿಯರ್ ಇನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡುವೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಕಷ್ಟ. ನಮಗೆ ಜನರ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ. ನಿಮಗೆ ಮಾತ್ರ 126 ಜನರ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 60 ಜನ ಒಬ್ಬ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಜನತೆಯ ಬೆಂಬಲ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ 126 ಜನರ ಬೆಂಬಲ ಮಾತ್ರ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಬಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Before the Hon'ble Member proceeds further, he may note that the time allotted to him is over.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I want a few more minutes, Sir.

Sri C. K. RAJIAH SETTY.—The Speaker may cut short some of our time and give it to Sri Channabasappa.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಬಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಷಯ 9-9-1963 ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು :

"I agree that there is great injustice practised in Khadi Board. It is not merely injustice, I feel moneys have also been misused."

ಇದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾತು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಹೇಳುವಂತರ ಅದೇ ದಿವಸ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹೇಳಿದರು ಅಂಥ ಗುರುತರವಾದ ಆಶಾವನೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಇದು ಏನು? ಸರಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಮಾತು ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಬೆರೆ ಇದೆಯೇ? ಬಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ವಿತರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಅಂಥವರು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಗಲು, ಆ ಮೇಲೆ ನೋಡ ಎಂದು ನನಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ವಿತರಣೆ ನಡೆದು ಆ ರಿಪೋರ್ಟು ಬಂದು ಐವರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ರಿಪೋರ್ಟು ಬಂದು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಅದರೂ ಕೂಡ ಆ ಆಸಾಮಿ ಇನ್ನೂ ಕವಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳದಂಥ ಆಸಾಮಿ ಇರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥವರು ಸತ್ಯ ಧರ್ಮ ನ್ಯಾಯ ನೀತಿ ನಿಯಾಮಕ ಮಾಡಿದ, ಎದೆ ಕಾಪಾಡುವಂಥ ಧಣಿ ಆಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥವರು ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನೀತಿವಂತರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ದೇಶ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಇದು ಏನು? ಇದುವರೆಗೆ ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡ, ಬಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಕರ್ಮ ಕಾಂಡ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ. ಇವು ಇಷ್ಟೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯಬೇಡಿ. 24 ಆಪಾದನೆಗಳು ಇದ್ದು ಈಗ ಎರಡು ಸೇರಿ 48 ಆಪಾದನೆಗಳು ಆಗಿರಬಹುದು. ರವೆನ್ಯೂ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಡೀರ್ ಎ ಬುದು ಒಂದಿದೆ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ರವೆನ್ಯೂ ಜಾಗ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ನಿಯಮ ಬಿಟ್ಟು ಆದರಿಂದ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲವು ಏಜೆಂಟರ ಮೂಲಕ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. 6 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಇದ್ದುದನ್ನು 3 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಏನೇನೋ ಪ್ರಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಂಥಿಂಥ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸರ್ವೇ ನುಬರು ಇಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಎಂಬ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅ ವಿವರ ನಮಗೆ ಕಳಿಸಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಿಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವದು? ಅದಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಈ ಸಭೆಯು ಮಾಂಡೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬರೀ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಕೂಡ ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ನೀವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಜನ ಹೌದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಇದು ಸುಲಭವಾಗಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಶೇಕಡ 60 ರಷ್ಟು ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಬಹಿರಗ ಪಡಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಿರಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಅಂದೋಲನ ನಡೆಸಬೇಕಾದೀತು. ರವೆನ್ಯೂ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಡೀರ್, ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಅಫ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಅಂದರೆ ರವೆನ್ಯೂ ರ್ಯಾಂಡ್ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ 10 ರೂಪಾಯಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಣದಾಸ್ ಭಾಲಚಂದದಾಸ್ ಡೀರ್ ಎಂಬುದು ಒಂದಿದೆ. ಶೇರ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಮತ್ತು ಚಿಪ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರು-ಹಾಸನ ರೋಡ್ ಇವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒದಿ ನೋಡಿ. ಇನ್ನೊಂದು ತುರಾಭಾರ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫಿಝ್ ಡೀರ್ ಇವೆಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಿನ್ನ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಭೂಮಿ, ಹಾಗೂ ನೀರು. ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ದುರಂತ ನಾಟಕ ನಡೆದಿದೆ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ದುರಂತ ನಾಟಕ ನಡೆದಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮದು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ಇದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಬಹಳ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವತ್ಸೂರು).—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್, ಸರ್. ದುರಂತ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಯಕರು ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ದುರಂತ ನಾಟಕದ ನಾಯಕರು ಯಾರು? (ನಗು)

Mr. SPEAKER.—My first difficulty is whether there is any real point of order at all. (Laughter). Facts unassociated with the debate here do not constitute a base for a point of order. I do not know the pattern of a drama 'Durantha Nataka' and what are the essentials of that. Therefore, I reserve my ruling.

(Laughter)

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಆ ದುರಂತ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿಲ್ಪಿ ಆಗಿರ ತಕ್ಕಂಥವರು ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಶಿಲ್ಪಿ ಆದವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ನೆನಸಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ, ಹೃದಯ ಉದ್ದೇಗಗೊಂಡು ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ, ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ತಳಹದಿಯಾಗಿರುವಂಥ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರು ನಿಂತು ಹೋಗಿ ಅದು ಅಂಧ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಂಥ ನೀವು ನೀವೇ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ನಾನು ಎಲ್ಲಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕರ್ನಾಟಕ ಕಚ್ಚಿದವನು ಆಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡಿ. ಈಗ ಅದು ಎಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿ. ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. I want to know whether at any time I have stated like that. Let him show it.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am glad the Chief Minister has challenged it. Let him have some patience.

Sri S. NIJALINGAPPA.—I have enough patience. Please show where I have stated it.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—He says he has enough patience. I have not yielded.

Sri K. H. PATIL.—On a point of order. Does an hon'ble member from the treasury bench directly attack the members on the opposition bench and thereby interrupt?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I welcome such interruptions ?
(Laughter)

Sri K. H. PATIL.—Without addressing the Chair the member is directly addressing a member on the opposition side. Is it the privilege of any member of the treasury bench ?

Mr. SPEAKER.—I would like to be enlightened by the hon'ble member. Can I take that he will not at any time do so ?

(Laughter)

Sri K. H. PATIL.—We will follow; we will remember it.

Mr. SPEAKER.—I have taken particular note of one hon'ble member Sri K. H. Patil saying that he will never interrupt.

Sri K. H. PATIL.—I did not say that. As far as possible we will follow it.

(Laughter)

Mr. SPEAKER.—The member may please not change so rapidly. I am an old man as some people have stated. I cannot run as fast as he is doing.

(Laughter)

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I beg to submit that the particular reference which I was making is not available now. I have not brought here. I will certainly produce the speech he has made, whether it is in the Assembly or outside and which has appeared in the press on one occasion. I will bring it and show it to him.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Very good.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು, ತರಾವರಿ ಮಕ್ಕಳು ಕೃಷ್ಣ ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಲರ್ ಕಾಂಡವಿದ್ದ ಗೋಬರಸ್ ಪ್ರಾಪೋಗ್ಯಾಂಡ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. Whether the propaganda is yours or is mine. I will prove it.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Harihar).—The country has to judge it.

Sri S. NIJALINGAPPA.—The member is right.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯ ನೀರು 2 ಸಾವಿರ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಇದೆ, ಗೋವಾಮಯಿಂದ ಪೂಜಕಂಪಾದಿಂದ 1,300 ದಶಲಕ್ಷ ಘನ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಗುರಾಟ ಕಮಿಷನ್ ಹೇಳಿದೆ, ಮೂರು-ಮೂರೂವರೆ ಸಾವಿರ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮದರಾಸಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಕೇವಲ 5 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಅದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತಪ್ಪು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಂದು ದೇಶವನ್ನು ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದರು. ಯಾವ ಗುರಾಟ ಕಮಿಷನ್ 1,500 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ? ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಂಜಿನಿಯರು ಯಾರು? ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೇಳದರೇ, ಗುರಾಟ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರೇ, ಅಥವಾ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸ್ಪೆಷ್ಜಿಯಿಂದ ಇಟ್ಟಿ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೇ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಬೇಕು.

I am making this statement with all sense of responsibility. You cannot divert according to this committee, more than 680 Tm.cft. of water both from Inchampalli and Pochampal. ಡಬಲ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆನು ಹೇಳಿರುವುದೇ ಬೇರೆ. ಒಂದು ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 5 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಔರಿರುವಾಗ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟಾ ಕಡಮೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ವನ್ನು 5 ಸಾವಿರದಿಂದ ಗುಣಾಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ 50 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಂಥ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ದೇಶದ ಜನರನ್ನೇಕೆ ಆಡದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದು? ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರಿದೆ. ಮೂರು-ಮೂರೂವರೆ ಸಾವಿರ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಇದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇನ್ನೂ ಹೇಳುವಾದ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಉಂಟೇ? ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 7 ಜನ ಟೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶ, ಅಥವಾ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೇ? ಅವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಷ್ಟವಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೇಮಾವತಿ, ಯಗಚಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಾದಮೇರೆ 175 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಇಂಜಿನಿಯರು ತಿಳಿಸಿದರು? ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲವೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಪ್ಪು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೇ? ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿರುವುದು ಔರಿದೆ :

“Q.—What is the quantum of water available after the implementation of these schemes ?

A.—120 Tm.cft. of water.”

ಇಡೀ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ 450 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಕಪಿ, ಹೇಮಾವತಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳೆಗಲ್ಲಾ ಒದಗುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನವರು 20 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು 2 ಲಕ್ಷ 80 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ 410-420 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಉಪಯೋಗಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು 40 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಇದ್ದರೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಸಂಶಯವಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಇನ್ನೂ 176 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಉಳಿಯುವುದು ತಪ್ಪು ಪ್ರಚಾರವೇಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ?

Mr. SPEAKER.—The House will adjourn now and will meet again at 3-30 P.M.

The House adjourned at Three of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಂದು ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೇ ಆಧಾರ ಭೂತವಾದಂತಹ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಅಂಧ ದೇಶದ ಒಳಗಡೆಗಳಿಗೆ ಹರಿದು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂಬುದು ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹದಿಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇಂದು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಏನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಶಾಸನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ, ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧ. ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಏನಿದ್ದರೂ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ರಿವರ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ ಅನ್ನುವುದು ಯಾವ ರೀತಿ ಸೆಟ್ಲೆಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ ಆಯಾಯಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ರಾಜ್ಯಗಳು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ, ತಮ್ಮ ಸಲಕೆ, ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗೆ ತರಬಹುದು. ಇವು ಎರಡೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಇರುವುದು. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ 1960ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಒಂಭತ್ತನೇ ತಾರೀಖು ಸಮಗ್ರ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿತು, ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ತಮಗೆ ಒಮ್ಮತ್ತೇನೆ :

‘Allocate to the State of Mysore its legitimate share of Krishna and Godavari waters and further urges the Government of India to direct the concerned Governments interested in these river basins not to take any steps or to continue to take any steps that might prejudice the abovementioned regional claims of Mysore State.’

ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ? ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ, ಶ್ರೀಶೈಲ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಾರ್ಥ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಳಬೇಕೇ? ನಗಬೇಕೇ? ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಾಗಲಿ, ಅಂಧ್ರದವರಾಗಲಿ ಅವರ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ—ಯಾರು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಅಷ್ಟು ಏನು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ. ಶಾಸನ ದತ್ತವಾಗಿ, ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಯಾರಾದರೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅವರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಕುಂದು ಉಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾತೇ? ಅದು ಬಹಳ ಹೇಸಿಗೆಯ ಮಾತು. ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಅಲ್ಲ ಇದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೇಗೆ? ನಮಗೆ ಅತಿತವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಆಗ ಕೂಡದು ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ತಡವೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಏನು? ಕೃಷ್ಣಾ, ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅವು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲ್ಮೈಗಲ್ಲಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ನಾವು ಒಂದಲು ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ನಾವು ಮೇಲೆ ಇದ್ದೇವೆ ನೀವು ಕೆಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಂಶವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು, ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ದೋಷ ಮಾಡಿದರು, ವಂಚನೆ ಮಾಡಿದರು.

ಮೋಸ ಮಾಡಿದರು. ಕೋರಾಹಲ ಮಾಡಿ ಗುಲ್ಲು ಎಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಗುಲ್ಲು ಏನಿದೆ ಇದು ಹೆಚ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ರೈತರು ಕಾಲುವೆಯ ಮೇಲೆ ದಂಡೆಯಿಲ್ಲರುವವನು, ಕಾಲುವೆಯ ಕೆಳದಂಡೆಯಲ್ಲಿರುವವನು ವಾಜ್ಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಯಿತು. ಇದು ದೇಶದ ನಾಯಕರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತು ಅಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಾನಲಿನಿಂದ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದಾಟವಾಗುವ ನಂದರ್ಥ ಬಂದಾಗ ನಾರಾಯ ಜನ ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೀರು ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಅದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ನಾವು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಮೇಲೆ ಇದ್ದೇವೆ, ನಾವು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡ ಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಹಕ್ಕುಗಳು ಉಂಟು. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ. ಮೊದಲನೆಯದು ರೈಷೇರಿಯನ್ ರೈಟ್ಸ್, ಎರಡನೆಯದು ಈಕ್ವಾಲಿಟಿ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್, ಮೂರನೆಯದು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಆಫ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್, ನಾಲ್ಕನೆಯದು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಮಗೆ ದಕ್ಕೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ? ಅವರು ಎಂದಾದರೂ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ತಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಭಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆವೋ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ನೀವು ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಈಗ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಏನಾದರೂ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿರೋ? ಬಹಳ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಆಗಿರುವಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಬಹುಶಃ ಮುಂದಿನ ಪರಂಪರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ಮುಂದೆ ಯಾರಾದರೂ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆದದ್ದೇ ಆದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆಯುವುದಾದರೆ, ಕಷ್ಟ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಎದೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಇಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ದಪ್ಪಪಾದ ಕಷ್ಟ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ದುರಂತ ಶಿಲ್ಪತನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರು ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಹಾಕಿಸಿದ್ದೀರಾ? ಇವತ್ತು ಅಂಥ ದೇಶದವರಿಗೆ 800 ದಶ ಲಕ್ಷ ಅಡಿ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 600 ದಶ ಲಕ್ಷ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸ್ಪೆಷಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಪೆರ್ನಿಟಿ ಅಫ್ ಕೃಷಿ ಏರಿಯಾಸ್‌ಗೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನೀವೇನಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರಾ? ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ಪೆರ್ನಿಟಿ ಏರಿಯಾ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ? ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂರೇ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸ್ಪೆರ್ನಿಟಿ ಇರುವುದು, ಇದು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೇಳಿರುವುದು ನನ್ನ ಮಾತಲ್ಲ. ಗುರಾಟಿ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇವೆ, ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 19 ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಳು ಇವೆ. ಯಾವತ್ತು 600 ದಶ ಲಕ್ಷ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೋ ಅವತ್ತೇ ಅದನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೇ ಒಂದು, ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದೇ ಒಂದು. ಅವರಿಗೆ 800 ದಶ ಲಕ್ಷ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವೇನು? ನಮ್ಮ ಸ್ಪೆರ್ನಿಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗವನುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ, ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಪಾಲಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ. ಈಗ ಅವರು ನೀರನ್ನೆಷ್ಟು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? 351 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಪುಂಜೂರಾಗಿದ್ದು ಏಷ್ಟು? 66, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎರಡೂ ಸೇರಿ ಎಷ್ಟಾಯಿತು ಅಂದರೆ 417 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ನೀರಷ್ಟು ಅಂದರೆ 383 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಅದರ ಅಲ್ಲಿ ಆ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನೀರಷ್ಟು ಅಂದರೆ 69 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರುಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ನೀರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು? ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಶೈಲಂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಬೇರೆ 74 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ 629 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುವುದು? ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ಎಡನಾಡು, ಬಲನಾಡು, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡೆರ್ರಾವಿಯಾ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಬೇಕಾಗುವುದು 629 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು. ಅವರ ನಾವು ಕೈಲ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು 383 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಇವರು ಅಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ಇಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು 679ಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಇಂಪ್ರಿಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಏತಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಡೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನು ಇವರು ತರಲಿಲ್ಲ? ಒಂದುವೇಳೆ ಆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಹಾಗೆ ತಡೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ತಡೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನು ಇವರೇಕೆ ತರಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ! ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇವರು ತಮ್ಮ ಬುಲಿಷ್ಠಿಕಾರ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೇನು ಇವರ ಬುಲಿಷ್ಠಿಮೆ! ಅಥವಾ ಇದು ದೇಶದವರ ಬುಲಿಷ್ಠಿಮೆ! ಇದೇವೈಯೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದೆ ತಾರೀಖು 27ನೇ ಜನವರಿ 1962ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನಮೂದಿಸಿದೆ :-

“From the facts already stated it is clear that the water dispute cannot be settled by negotiation. It is therefore requested that the Central Government may be pleased to constitute a Water Dispute Tribunal for the adjudication of the said dispute as provided in section 4 of the Inter-State Water Disputes Act, 1956.”

ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದಾವರ್ತಿ ಇಂಥ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯವಾದುದೂ ಏನಿತ್ತು? ಬಹುಶಃ ಆ ಅಂಥದವರ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರದವರ ಒಂದು ಪ್ರೀತಿನಿವಾರ್ತನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರೇನೋ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗಿನ್ನೂ ಟ್ರೈಬ್ಯುನಲ್ ದೇಡ ನಾವುನಾ? ಇದನ್ನು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅಂಥದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಮೈಸೂರಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದವರೂ ಕುಳಿತು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಅಂದೇವೆಂಬುದಾಗಿ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ವರ್ತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಅಂಥದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವ ರೆಡ್ಡಿಯವರೂ ಅಂಥದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವರೆಡ್ಡಿಯವರ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅದು ಯಾವತ್ತು ಅಂದರೆ ತಾ: 14ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ 1962ರಲ್ಲಿ, ಈ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ನಾವು ಮೂರು ಜನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟರೆ ಒಂದು ಚುಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬಹುದಿತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನಾಡಿದರಂತೆ. ಅಂದರೆ ಇವರು ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಎಂದು! ತಾ: 14 ಆಗಸ್ಟ್ 1962ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ 5 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆ ಯುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ಆ ಮೂರುಜನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕರೆನುಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕಾಲ ಸಾಲದೇನು! ಏತಕ್ಕೆ ಇವರು ಕರೆತು ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ನಾವು ಆ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನುಟ್ಟು, ಇವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವವಿದೆ, ಇವನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ನಾವು ಆದಿವಸ ಇವರನ್ನು ಹಾಗೆ ನಂಬಿ ಈ ದಿವಸ ಕಟ್ಟಿವು. ಈ ವಿಚಾರ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಇನ್ನೇನಾಯಿತು ಅಂದರೆ—ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾ: 4ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 1963ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ —

“I will not allow things to go by default. Nothing below 1050.”

ಏನೇ ಆಗಲೇ ನಾನು 1050 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರಿಗಿಂತ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಒಂದು ದಮದಿಯನ್ನೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ, ಆದರೆ ನೀರು ಎಲ್ಲದೆ! ಈಗ ನಾನು ಜನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೋ ಈ ಅಂಕೀಕೃತಗಳಿಲ್ಲಾ ನನ್ನವೇ! ಇವನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವನು ಆದರಿಂದ ಅವು ಸರಿ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿರ. ಇವೆಷ್ಟೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಧಾರಗಳಮೇಲೆ ನಾನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಇವನ್ನು ತೀಳಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರ ರೆಕಾರ್ಡಿನಿಂದ ಪ್ರಕಾರವೇ ಇವರು ಹೇಳಿ ರುವಂತೆಯೇ ಇದನ್ನು ತಾ: 3ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ 1963 ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ—ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರವೇ ಲೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನು 270 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರಿರುತ್ತದೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದೊಂಕೆ ಹುಟ್ಟಿ ದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಕರಿಯತಕ್ಕ ಕೃಷ್ಣ, ಭೀಮ, ಮುಖ್ಯ, ತುಂಗ, ಬದ್ರ, ವೇದವತಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬರಲು ಸೇರಿದರೆ ಅದು 600 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಆಗಬಹುದೇನೋ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ—ನಮ್ಮ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾವು

ಈಗಾಗಲೇ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನೀರು ಜಾತ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವುದು, 270 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ, ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು 252 ಉಳಿಯುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅಂದರೆ ಬೇಕು ಇಂಜಿನಿಯರವರ 280 ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ—61 ಪೈಪ್ 61 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ 250 ರಲ್ಲಿ ಈ 110ನ್ನು ಕಳೆದರೆ ಇನ್ನುಳಿಯುವುದು 140 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಮಾತ್ರ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಲಪ್ರಭಾಕ್ಕೆ 57 ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿರುವುದು 9 ಒಟ್ಟು 66 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋಗುವುದು 110 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಅಂತ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಉಳಿಯುವುದೂ ಹೆಚ್ಚೇ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಪ್ಪರಾಕ್ಯಪ್ಪಾ, ಭೀಮಾ, ಬಿಜಾಪುರದ ಲಿಫ್ಟ್‌ಇರಿಗೇಷನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಪ್ಲಾನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನೋ ಹಣ ಖರ್ಚಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ—ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ಕಾಲಕ್ಕಾದರೂ ನೀರು ಬಂದೇತಲ್ಲವೇ ಅನ್ನೋಣ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ನೀರಿನ ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇವರು ಅಪ್ಪರಾಕ್ಯಪ್ಪಾ ಮತ್ತು ಭೀಮಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳೋಣ? ಅಪ್ಪರಾಕ್ಯಪ್ಪಾ ಒಂದಕ್ಕೆ 22 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಬೇಕು. ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪ್ಲಾನು ಹಾಕಿವೊಡನೆ. ಅದು ಯಾವ ಗಾಬರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವಾಂತದ ಪ್ರೊಪಗ್ಯಾಂಡ. ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

SRI M. Y. GHORPADE (Sandur).—A small clarification. Out of sheer interest, I would like to know how he expects the Central Water and Power Commission to give clearance to these projects if the water is insufficient?

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I am glad he has raised a vulnerable point.

MR. SPEAKER.—This gladness, mirth and all that does not come in this Debate. We are diverting from the main point before the House, namely, amendments and the main motion. We are getting into meticulous details of the quantity of water. This again depends upon rain and the vagaries of the monsoons.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I am speaking with authority.

MR. SPEAKER.—I never questioned the correctness of the figures. I have got the greatest respect for anything said on the floor of this House. But what is the scope of the Debate? How many subsidiary enquiries have we started in the course of the debate?

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I do not like to take much time over the details. But suffice it to say that Mysore has erred, erred seriously to the prejudice of the Mysore State by mere dereliction of duty on the part of the Government, and particularly the Chief Minister who has been giving umpteen make-believe statements, to make the people believe that there is still lot of water available. Shall I make it very plain? I had hoped sometime back that it would be possible to divert the Godavari waters to the Krishna basin so that we could reimburse out of Godavari waters. Sri Hafiz Mohamed Ibrahim, the former Union Minister for Irrigation, assured us by a statement that he is going to have a River Board, an independent authority, to investigate the question of diverting Godavari waters into Krishna Basin and also for drawing up a master-plan for the optimum utilisation of Godavari and Krishna waters for the

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

benefit of the country as a whole. But one fine day, Dr. K. L. Rao, who was elevated as Minister of State for Irrigation and Power, ruled out the appointment of a River Board, an independent authority. What did our Chief Minister do for that? Did he point his little finger at it? That was a solemn promise made by the Government of India. When Sri Hafiz Mohamed Ibrahim gave a decision on Krishna waters, that was no decision. Still our people took it as a decision. What happened later? What was given in the right hand was taken away by the left hand by Dr. K. L. Rao. When the Government of India Minister came out with a statement in the Lok Sabha that it is ruled out and the prospects of appointment of an independent River Board to have optimum utilisation of Krishna-Godavari waters for the benefit of all of us receded, you have not questioned them; you have not raised it, you have not moved in that direction. So, I call it serious dereliction of duty on your part and it has worked to the detriment of the interests of the State. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ? ಗೋದಾವರಿ ನದಿಯ ನೀರು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಆಥಾರಿಟಿ ಮೇಲೆ ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಗೋದಾವರಿ ವಾಟರನ್ನು ಡೈವರ್ಚ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಮಾಡಿದರು? ಮತ್ತೆ ಏನಾಯಿತು ಗೋದಾವರಿ ನೀರು 300 ಮಿಲಿಯನ್ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಅದು 300 ಬಂದರೂ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲಮಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣ ಪುರಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀರು ಎಲ್ಲಿದೆ? ನಮಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುಃಖ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ದುಃಖದ ವಿಷಯ. ವಂಶ ಪಾರಂಪರವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ ಇವತ್ತೆ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲವಿತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಹೊತ್ತಿರುವವರು. ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಭೈರ್ಯವಿದೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಆ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆನು. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಿಂದ ನೀರು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ 400 ಮೈಲಿಗಳವರೆಗೂ ಹೋಗಬೇಕು. 15 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಯಷ್ಟು ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 400 ಮೈಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಆ ನೀರು ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೊನ್ನೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇನಾದರೂ ಪರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ? ಇದಕ್ಕೆ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಏಕೆಬೇಕು. ಅದಾದ ಮೂರು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವರಾಡ್ವಿಯವರು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. He said: it is an impractical suggestion; it is an expensive thing. While water is being carried from Krishna to Madras for drinking purposes, it shall feed Andhra farms. ನಮಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಇದು ಸುಬ್ಬರಾಯನ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಹಾಗಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ, ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ರಿವೇರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಾನೇ ಕೋಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ನಿನ್ನ ಹೋಗದೇ ಇದ್ದರೂ ನಾನೇ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಬರಬಹುದೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಇವರು ಅದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಯಾವತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು

ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಅದನ್ನು ಮರೆತಿರಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪೀರಪ್ಪ ನವರು ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿಯವರು ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಜನ ಮುಖಂಡರು ಸೇರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ಇವುಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅರ್ಚಿಕರ್ 226ರ ಮೇರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆಗಳಿಗೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅರ್ಚಿಕರ್ 226 ರಿಟ್ ಪಿಟಿಪನ್‌ಗಳನ್ನು ಫೈಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾವೇ ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಸರಿಯಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಏಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು? ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಬಹುದು, ನನಗೆ ಸೀಟು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು.

4-00 P.M.

ಈಗ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಏನೊಂದು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಜವಾಬ್ದಾರರು, ನೀವೇ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ವಿಚಾರ.

Mr. SPEAKER.—He is beginning a new point.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನನಗಂತೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವನ್ನು ತಾವೇ ಕೇಳಿ, ಒದುತ್ತೇನೆ :

“ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡ.—ಇದುವರೆಗೆ ನದಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್‌ನವರು ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—95 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನವರ 45 ಕಳೆದರೆ, ಅನ್ನು ಉಳಿದುದು 60 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಈ ಪೈಕಿ ನಾವು ಈಗ 46 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಾಕಿ ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ, ಅಷ್ಟನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.”

ಇದನ್ನು ತಾವು ಏನಾದರೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—It must be a printing mistake.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ, ಒರಿಸ್ಸಾ ತರಿಸಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಂತಹ ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನರು ಏನನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ಮತ್ತೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ 50 ವರ್ಷ ಕಳೆದ ಮೇಲೂ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಏನೂ ಹೋಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದುಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 1924ನೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ತಾವು ಒದರಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಇವರಿಗೆ ಆಡ್ವೈಸ್ ಮಾಡಿದರು? ಯಾವ ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಈ ರೀತಿ ಆಡ್ವೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನನಗೆ ಆಡ್ವೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ—ಏನೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ನಾವು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು. ಆದರೆ, ನಿಮಗೆ ಈ ರೀತಿ ಯಾರು ಆಡ್ವೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಹೇಳು ತ್ತೀರಿ, ನಮಗೆ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕು ಹೋಗಿಬಹುದು ಎಂಬ ಭಯ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಇತ್ತು, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಆ ಭಯ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದು. ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ಇದು? ಇದು ಏನು ತೋರಿಸು ತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ನಿಜವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು.

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

You have not applied your heart and you have not applied your mind. You are carried away by extraneous circumstances. This is the miserable state of affairs in Mysore State. The State will stand grievously hurt if the proper utilisation of water is not made.

Mr. SPEAKER.—He is getting into details.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is not mentioned in the Governor's Address. This is a very important matter. State's interest is foremost. ಇವರು ಕೇವಲ ಕೆಲವಾರು ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಕಂಡು, ಕೆಲವರ ಹಿತಾನುಕೂಲಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾರುಗಿಡುನ್ನು ಹಾರಿಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕಂಬದಕಡ ಕದ್ದು ಹೋದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಪಾಪ ನಿಮಗೆ ತಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಂತಹ ಆನೆ, ಆಣೆಗಳು ಬರುತ್ತದೆ, ಅದೊಂದನಾವು ಆನೆವನ್ನು ಗಣ್ಯವೆಂದು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರು, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅದರನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಯ್ತು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಗೂರು ಎಂದಲ್ಲಿ ಆಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಅದೂ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ. ಈ ರೀತಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ತಪ್ಪುಭವ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು—ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕಾಫಿ ತೋಟ ಮುಳುಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇವರ ಬೊಡ್ಡೆಯೇ ಬೊಡ್ಡೆ; ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಇವರ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ಕಾಫಿ ತೋಟ ಮುಳುಗಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಅದರ ಅದೇ ರೀತಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಸಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಬೇಕಾದರೆ ಏಳುಎಂಥ ಕೋಟಿ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ಇದೇ ರೀತಿ ಹೋಗುವುದಾದರೆ, ದೇಶದ ಹಿತವಾಲನೆ ಕಡುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ (ಮಳವಳ್ಳಿ).—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸಂಯುಕ್ತ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣದಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಥಮತಃ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಧರ್ಮವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಿಲ್ಲುವೆನು. ಮಧ್ಯೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದಂಥ ಯಾವ ಒಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇಂತಕ್ಕಂಥಾ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಜನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಸಭೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದರು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಮೇಲೆ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು ಇದಕ್ಕೆ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಏನೂ ಹೇಳದೇ ಇಂತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಗಳು ಇದೆಯೇ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಬಹುದು. ಜೊತೆಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸದೆ ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು, ಎಂತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಚಿವರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿಯವರು ಆಗ ಅಭ್ಯರ್ಥನೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ 6-3-1960ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದಾದ ವಿಷಯವೇ; ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಜನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದು ಅನಂತರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಇದ್ದು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಎದುರಿಸುವ ಮುಖಂಡರು ಮುಖಂಡರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ನಾಯಕರೇ.

ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದಂಥ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖಂಡರುಗಳೇ. ಈ ಗಣರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಕೂಡ ಜಂಟಿವು ಗಣಪತಿ ಎನ್ನು ತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕುಳಿತಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 5-3-1960ರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನು ತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ :

“ If a ruler becomes corrupt, corruption stalks unashamed in the subjects, i.e., the people. Therefore, the leaders must be exemplary. As Confucius says, ‘ the example of those in high places is like the breeze and the behaviour of ordinary people is like the grass ’. When the breeze blows upon the grass, the grass assuredly bends in the desired direction. When there is integrity in leadership or in a Government, the probability of the growth of a moral sense among the people is greatly enhanced. The Indian people are moreover noted for their high respect for character with the result that they are particularly prone to be affected by the open demonstration of it by those occupying great positions”.

Sri AZIZ SAIT.—Mr. Speaker, on a point of clarification.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—I have studied the procedure of World Parliaments. I need not be guided.

Mr. SPEAKER.—Order, order. The Hon'ble Member does not yield. The House is in possession of the Member and unless it is a point of order, I cannot ask him to yield.

Sri AZIZ SAIT.—Mr. Channabasappa has sent in amendment and on that very amendment he has spoken. The Hon'ble Member is unnecessarily trying to probe into it and taking away the valuable time of the House.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member must kindly read the rule which says that when somebody is in possession of the House, an Hon'ble Member must request him to yield and it is only after he yields, he can speak. He cannot straightaway look at the face of the Speaker and say that he wants to address the Chair. If he wants to address the Chair, he can come to his chambers and speak to him over a cup of coffee.

Sri AZIZ SAIT.—I said with the Chair's permission.

Mr. SPEAKER.—I cannot give him permission. If he has raised a point of order, then he will be perfectly right in asking my permission.

Sri AZIZ SAIT.—It is only a point of clarification with the permission of the Chair.

Mr. SPEAKER.—If he is not able to take that help what can I do ? It will be a point of order if it is contrary to facts.

Sri AZIZ SAIT.—Then I raise a point of order.

Mr. SPEAKER.—Not now.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಅವರ ಮುಖಂಡತ್ವ ಹೇಗಿರಬೇಕು, ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಅವರು ಹೇಳಿದುದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾದ ಅರ್ಥ ಇದೆಯೇ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಮಗೆ ರಾಜ್ಯ ಗೊತ್ತಿದೆ. Ministers are persons in authority over the administration. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಗುಣ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. They must be men of intellectual honesty, independent thinking and clean public conduct. ಅದೇ ರೀತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಅದೇ ಗುಣಗಳು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಮರೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಎಂತಹ ಮುಖಂಡತ್ವ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಮುಖಂಡತ್ವ ಇರಬೇಕು, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಮುಖಂಡತ್ವ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮುನಿಸ್ವರವರಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪರೆಂಟ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಹಾಸಿನಲ್ಲಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಯಾವ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಜನರು ತೆರೆದ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಕೂಡ ಇದೇ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರುವುದನ್ನು ನಾವು 20 ವರ್ಷದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನವ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಗಿ 5,500 ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಹಾಗೆ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಜನ್ಮ ತಾಳಿ 2,500 ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದು 20 ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲರತಕ್ಕ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಏಕಳ ಸಂತೋಷ. ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕರ್ಮ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಇವರು ಸಹ ಒಬ್ಬ ಕಾವಲುಗಾರರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದರು, ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಟಿಕೆಟ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ.....

Sri K. H. PATIL.—On a point of order, Sir, are we here to discuss subjects relating to a political party which is outside the scope of this House? The Hon'ble Member is referring to the question of applying for a ticket and rejection of a ticket. Is it relevant?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If that is going to strengthen his case, in regard to Sharavathi, I have no objection, let him have his say (laughter).

Mr. SPEAKER.—A point of order has to be raised normally when a rule is violated.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದೇ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಟಿಕೆಟ್‌ಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದರು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾ ರೋಪ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member Sri K. H. Patil raises a point of order saying that in the course of the speech the Hon'ble Member Sri Mallikarjunaswamy referred to the supposed application of another Member in order to have a ticket to contest the election under the auspices of a particular Party. The point that has been raised is whether such a point could be talked of on the floor of the House. If Mr. K.H. Patil was here when the Hon'ble Member Sri H. M. Channabasappa referred to this aspect, he would not have raised this point. Sri H. M. Channabasappa said it might be mentioned that 'I am not satisfied

because ticket was not given to me'—such an argument is fallacious nor is it relevant. This was the point mentioned by Sri H. M. Channabasappa and the matter had been left at that. In fact, I pointed out at that time, whether it is within the scope of the debate here, and I did not allow the matter to develop. If Mr. Mallikarjunaswamy makes an incidental reference to that subject now, I cannot say it is out of order.

Members must realise what is a point of order. I will not allow that point to be developed. If the matter has been wholly extraneous, I would not have permitted. In fact, I am feeling that the debate has been getting into minor details and individual instances. If it is confined to reference to policy matters and instances to support the policy matters, the debate would be of a very very high order. The border between relevancy and breach of a rule as such has to be drawn somewhere. But in this instance, there is no point of order.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—What my learned friend said about historical perspective about democracy in this country, and said that democracy is only 20 years old in India. It is 2,000 years old. Historical records show that democratic set up was there in the time of the Chalukyas.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—I am very sorry, it is only for the past 20 years we have democracy in India. I am a student of Indian History and I will talk over this matter with him if necessary.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—He is not the only student of history. I am also a student of the same subject.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—There was no insinuation in my statement, Sir. I made only a reference to the political party affiliations that he had before crossing the floor or going over to the other party. ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಶರಾವತಿಯ ಕರ್ಮಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಕಾವಲುಗಾರರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರ ಅಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ರಾಜಕೀಯ ಗುರು ಬಾಪುಜಿಯವರು ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ನೀತಿಯಂತೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಸಹ ಒಂದು ನೀತಿಯುಪವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಅವರು ಸಹ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಗುರಿ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಇವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕರ್ಮಕಾಂಡದಿಂದ ಜ್ಞಾನಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಇವರು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಜ್ಞಾನ ಬರುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೋಧಿವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಇವರು ಹೋಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಜ್ಞಾನ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತನ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದಂತಹ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವಿಶ್ವನಾಥರಡ್ಡಿ (ಯಾದಗಿರಿ).—ನಾನು ಕ್ರಿಯಾರೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಏನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಸಹ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಕ್ರಿಯಾರೋಪವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ನೀವು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾರೋಪ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವಿಶ್ವನಾಥರಡ್ಡಿ.—ನಾನು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡದ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕ್ರಿಯಾಲೋಪಕ್ಕೂ ನೀವು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ವೆಂದರೆನು ಎಂಬುವನ್ನು ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Is it point of order or relevancy? There is a difference. Let it be considered. I will postpone the ruling.

Sri M. S. KRISHNAN.—Sir, on a point of order one is expected to speak about the Governor's Address. What I am hearing is not about Governor's Address. It is the point about ticket for election in a Party. I do not think how it is relevant. That is why I say it is out of order.

Mr. SPEAKER.—Sri Krishnan's arguments are sensible. I feel much enlightened by them. But it is not a new point of order. Secondly, I have reserved my ruling on the point. Thirdly, I heard the man by saying that he wanted to support. Let them not do that, and not change his ground. Let us get along. If I am to apply that test, the bulk of the speeches could have been excluded.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಸುರಪುರ.—ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ನಿದೆ.

4-30 P. M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ಗೆ ಅಲ್ಲವೇ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೇಳಿ. ಅನಂತರ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಶರಾವತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸವಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ವರ್ಣರಂಜಿತವಾಗಿ ಬಹಳ ನಾಟಕೀಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. 1943 ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 53 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಒಂದು ಕಡೆ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನು ಒಂದು ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ 19-5-62 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೆಂಡರು ಕರೆದರು, ಅದರೊಳಗೆ ಎನ್ನೇನು ನಡೆಯಿತೋ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಇನ್ನು ಒಂದು ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 72 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಲೋಯನ್ಸ್‌ನ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದರು. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವ ಒಂದು ಅಸೆ ಆಕೌಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು, ಅವರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಸಿಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರ ತಕ್ಕವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅಂಹ ಕೆಲವರನ್ನು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೊಟ್ಟು ಆಗಲೂ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

Sri M. S. KRISHNAN.—One could understand speaking about policy matter. I had opportunity to hear my learned colleague Mr. Channabasappa speaking about Sharavathi valley, etc., etc.

Mr. SPEAKER.—Is the House holding an enquiry with regard to Sharavathi or with regard to details?

Sri M. S. KRISHNAN.—About a particular policy followed by a particular Government. Sharavathi corruption, etc., he spoke of. But, here, it is not that.

Mr. SPEAKER.—Do not make me get into details.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಸುರಪುರ.—ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರು ಇದೆ ಅದು ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳು ಬಂದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಇಲ್ಲ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರು ಆಗುತ್ತದೆ ?

Mr. SPEAKER.—It is a very difficult point. Sri Mallikarjunaswamy has been given 15 minutes. But he has taken 30 minutes. He may kindly conclude.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Hon'ble Member yields.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—I am not yielding. I was keeping quiet when the Hon'ble Member was speaking.

Sri AZIZ SAIT.—On a point of order.

Mr. SPEAKER.—If the Hon'ble Member is not using the point of order, it will make me unhappy.

Sri AZIZ SAIT.—I am raising a point of order. Without my expressing what my point of order is, the Hon'ble Speaker may not come to the conclusion whether it is a point of order or not. The Hon'ble member is not denied the opportunity to debate over the Governor's Address. But he cannot speak on defensive lines as he is doing on behalf of the Treasury Benches. It is not his own expression. It is something like a reply to Mr. Channabasappa's speech on behalf of the Government and the Treasury Benches and not an expression of his opinion. The proper reply should come from the Minister who is in charge of the portfolio.

Mr. SPEAKER.—I have heard the point of order raised. I am not much impressed by it. I am asking the Hon'ble Member to consider very well today and till we meet tomorrow. If he still seeks the ruling of the Chair then, I will give the ruling. I feel there is no merit in it, I will give a chance to the member to sustain his point of order, but, if he is not able to do so, I should say this is expenditure of time not profitable to the House.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಚೆಂಡರುಗಳು ಡಿಫೆನ್ಸಿವ್ ಆಗಿ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ನೋಡದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ. ಮೊದಲಿಗೆ ಏನು ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದವೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅಧಿಕ ತಡ್ಡಲು ನಮಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಅಗ ಬದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೆಂಟ್‌ಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಣತರೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ಅವರ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಪ್ರಯಾಂಟಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆ. ಅದರ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಭಾಷಣದದಾರೆಯೇ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಯಿತು.

Mr. SPEAKER.—What Sri Channabasappa stated has already been taken down, and if Sri Mallikarjunaswamy repeat it, it consumes time without purpose. Let him come straightaway to give reply if he likes. But the point is, let him not repeat what Sri Channabasappa said. He has said it so beautifully.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಖಾದಿಬೋರ್ಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು, ಸಮಾಜವಾದದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ನೀತಿನಿಯಮಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ನೀರಿನ ದುರಂತ ನಾಟಕವನ್ನು ಬಹಳ ನಾಟಕೀಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ದುರಂತ ನಾಟಕದ ರೀತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ರಂಜಿತವಾಗುವಂತೆ ಬಹಳ ರಮ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೂ ಆಪ್ತರ ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ನುಮಾರು ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 24 ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶೇಕಡ 40 ರಷ್ಟು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನುಮಾರು ಒಂಬತ್ತನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಶೇಕಡಾ 25 ಎಕರೆಗಳಿಂದ ಶೇಕಡಾ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯ ಸಿಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಅರ್ಧಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಯಾರಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಣ ದೊರಕಾಗ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇಲ್ಲ ಬಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಇಂಪ್ಲಿ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ದೊಡ್ಡ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು, ಉತ್ತಮವಾದಂತಹ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಪಡೆದಂತಹ ತಜ್ಞರು, ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರೂ ಹೌದು. ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಶಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರೂ ಹೌದು. ಇಂತಹ ತಜ್ಞರು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ, ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡ್, ಇರಿಗೇಷನ್ ಬೋರ್ಡ್ ಏನು ಇವೆಯೋ ಅವೇ ಸಾರು ಎಂಬುದು ಒಂದು, ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್, ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣವನ್ನು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಬರ್ಚುಮಾಡಿಕೊಡದು, ಅದರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು 23 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 3 ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರವಾದ ಒಂದು ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ 5 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಶ್ವೇರಿ ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ಎನ್ನುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶರಾವತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜುದಿಸ್ಸಿಯರ್ ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟರಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri K. H. RANGANATH (Mudigere).—I rise to a point of order. I refer to rule 288 (2) which reads as follows :

“A member while speaking shall not—make a personal charge against a member”

Sri Mallikarjunaswamy, while referring to the negotiations said that Sri Channabasappa has done such negotiations relating to certain

matters of his own constituency. It is of a serious nature touching the person concerned. Therefore whether the reference made by Sri Mallikarjunaswamy is in order?

Mr. SPEAKER.—Is the Hon'ble member very serious of the point of order?

Sri K. H. RANGANATH.—Yes.

Mr. SPEAKER.—I will give the ruling.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—On a point of personal explanation. I only referred that negotiations should be done in accordance with the rules and also the standing orders prescribed. It is not as though negotiations should not take place at all. It should take place in agreement of rules and regulations prevailing. I only said that negotiations contrary to rules and regulations have been done.

Mr. SPEAKER.—I will give the ruling. The hon. member has raised a point of order that Sri Mallikarjunaswamy has contravened rule 288 (2) which refers to making personal charge against a member. If I am strictly to construe it, the whole of the debate will be thrown out because it is nothing but personal charges made to one member against another, who may perhaps occupy the place of a Minister. What Sri Mallikarjunaswamy did was to refer to the arguments advanced by Sri Channabasappa. How can there be a debate without such references? I cannot uphold the point of order saying that Sri Mallikarjunaswamy is making a personal charge against Sri Channabasappa.

Sri K. H. RANGANATH.—I understood that he is making a personal charge. He specifically said it.

Mr. SPEAKER.—I am dealing with it. Sri Ranganath says that he understood that Sri Mallikarjunaswamy made personal allegations against Sri Channabasappa. Sri Ranganath's understanding is not my understanding. Therefore, my interpretation stands and Sri Ranganath's interpretation does not stand because Sri Mallikarjunaswamy referred to certain aspects of negotiation which were referred to by Sri Channabasappa. The minor interpretation and the correctness of the argument or the fallacy is a point of Debate rather than a point of order. Sri Mallikarjunaswamy did not say that Sri Channabasappa did something heinous.

Sri K. H. RANGANATH.—If I have understood correctly, Sri Channabasappa said that negotiations were not done according to law; that was the allegation. But Sri Mallikarjunaswamy said that Sri Channabasappa had done some negotiation in respect of some contracts referring to his constituency. It was an accusation against Sri Channabasappa. In that context that statement should be taken into consideration.

Mr. SPEAKER.—I have further heard Sri Ranganath in explaining the situation in greater detail. I do not think there is any point of order in that. If he goes on analysing like that, all the time would be taken up. Therefore, I do not think there is any point of order.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾನೂನುಕಟ್ಟಲೆಗಳು ಲಾರ್ಡ್ ಡಾರ್ ಹೌಸಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಾಗ ಅವರೇ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಚಿಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಅವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೂಡ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಯಾವುದನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಕೋ, ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಕೂಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಚಿರ ಪರಿಚಿತವಾಗಿರುವ ವಿಷಯ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಪಡೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಯುವಕರು ಬಹಳ ಜನ ಈ ಸಭೆಗೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ನಾವೆಲ್ಲ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು Freedom is our birth right ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದು ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಘನ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಯುವಕರ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂದರೆ ವೃದ್ಧರು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ವೃದ್ಧರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಅವರ ಅನುಭವವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯುವಕರು ದೆವೊಕಾಟಿಕ್ ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. One Swedish has stated: "If you are not a socialist within 25 years you are not a democrat; If you want to be a socialist after 25 years you have no edge." ರಾಷ್ಟ್ರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಶಾವಾದವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ ಇವತ್ತು ಆಚರಣೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. Even if we take the entire world, all over, the youths have come to believe in some sort of socialism; they have come to believe that socialism is the sovereign remedy for all economic ills. ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ರಷ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಸಮತಾವಾದದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. The aim of our constitution is to establish democratic socialism—not absolute socialism. ಇದರಲ್ಲಿ ಯುವಕರ ಪಾತ್ರ ಹಿರಿಯದು. ಯುವಕರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವಕಾಶಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕು. ಯುವಕರು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಆದರ್ಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಭಾವಜನ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಯುವಕರಿಗೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸರ್ವರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೈ ಹಿಂದ್.

Mr. SPEAKER.—I would make a request to the hon'ble members that when a member is speaking in one language he should not change to another language and again revert back. I am stating this in advance because in future the hon'ble members may not do it. Now Sri S. D. Kothavale will speak.

† Sri S. D. KOTHAVALA (Sankeshwar).—Mr Speaker, I have listened very carefully to the very learned speech of the hon'ble member Sri H. M. Channabasappa. I thought he was intending to go through minor details about various irrigation schemes. Though what he said might be relevant, I think most of the details that were given, I find them to be rather inappropriate. It would have been very good if the

hon'ble member Sri H. M. Channabasappa had moved a substantive motion on the subject of Sharavathi, Krishna and Cauvery waters and it would have been better if he had placed all the details on the Table of the House. The Government would probably have replied to them and that would have enabled the House to find out which way the correctness was. Now it is a difficult matter and it is a highly technical matter. Sri H. M. Channabasappa was quoting certain authorities. I think he was reading from the report of the Gulhati Commission. But the whole report would have been a better document if the House was able to go through it.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—All the quotations are not from Gulhati Commission report. They are from the speeches of the Chief Minister and other ministers on the floor of this House.

Sri S. D. KOTHAVALA.—It is very difficult to find whether the quotation was out of context, whether there were any other explanations and all that. That being a highly technical matter, probably the Chief Minister and his colleagues might have acted on the advice of their technical staff, the engineers. Therefore such a matter would have been properly dealt with if substantive motion had been moved on that subject. In the absence of it, it becomes difficult for the House to judge the matter. Whether the decision taken by the Chief Minister was correct or whether the line of action proposed by the hon'ble member is correct, is a matter of opinion. It is difficult to find correctly in the absence of technical advice. Nowadays even technical advices differ from time to time and from man to man. Though the matter may be relevant, so far as the present resolution is concerned, I think the length to which it was carried on and the details into which the House was not taken, are not strictly appropriate. This is my personal view, and I would not like to go further into the matter. But suffice it to say that he wants to raise an issue on that subject and let him move a substantive motion so that the House may be in a better position to judge. I thought probably the hon. Member Sri Channabasappa would make certain very constructive criticisms regarding the various proposals contained in the Governor's Address, but unfortunately I do not find any reference to any aspect of the problems posed in the Governor's Address. The proper role of a democratic opposition is to make constructive suggestions and criticisms. When the hon. Member Sri Sivappa was on his feet, he was asked to make an alternative proposal. Of course, he did not make any and simply said that if he were to come into power, he would do the needful; but power does not come that way for the mere asking and the recent elections have shown that the Congress Party enjoys the confidence of the majority in the State. No more talk of that nature, I think, will be helpful to the hon. Members of the Opposition.

5-00 P.M.

Many amendments have been moved by the hon. Members of the Opposition to the effect that there is no enunciation of policies or

(SRI S. D. KOTHAVALA)

principles in the Governor's Address. I do not know to what extent the criticism is correct. As far as I could see, there is enough enunciation of principles and policies which govern Governmental actions.

All the activities of the State Governments and the Central Government are within the framework of the national plan and when there is a reference to the national plan in the Governor's Address, I think that is enough to indicate what principles and policies underlie the various activities of the Government. Three plans have been completed and the Fourth Plan is under way. All the principles and policies that are to be pursued by the Government have been properly considered at the time of evolving the plans.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I would just like to bring to the notice of the hon. Member what the father of the plans Mr. Nanda has said. It has appeared in today's newspapers. He has said, "No good from these plans; we have to take a different outlook altogether." I would like him to consider that point also.

Sri S. D. KOTHAVALA.—I am not aware of it but I am not much impressed by what the hon. Member has said.

Sri M. Y. GHORPADE.—What Mr. Nanda said was not to scrap the plan but to make it more effective.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—He only wanted second thoughts to be given so far as the plans in this country are concerned to see whether they have brought the desired results.

Sri S. D. KOTHAVALA.—Mr. Nanda does not attack the idea of planning. The idea that probably underlies what Mr. Nanda said was that proper implementation has not taken place and that the plans have not been worked properly. When the plans were conceived and the various schemes and projects were put together as an integrated whole to build a very strong economy for our country, that could not have been possible without any definite principles and objectives. Therefore, so far as the Congress Party is concerned, the national planning is based upon certain ideologies, principles and policies and when a reference is made to that in the Address it is enough to indicate what principles and policies underlie Governmental actions. Therefore, the various amendments that have been moved and the various criticisms that have been levelled by the Members of the Opposition to say that there is no enunciation of principles and policies in the Governor's Address are not well based.

Another point is that there are some members in this House who do not like the idea of planning. If I have rightly understood, the ideology of the Swatantra Party which has sent a few hon. Members to this House is free enterprise; they do not like this idea of planning. But in a country which is backward, underdeveloped and undeveloped, I think

planning is almost a necessity. Sometimes a criticism is made that certain advanced countries in the world have attained prosperity without any planning, but it may kindly be noted that after national planning started in India, the idea, has come to stay. It has caught the imagination of not only undeveloped and underdeveloped countries but also advanced countries like England and America. Therefore, planning is a necessity, particularly when there are scarce resources available in the country and the question of fixing priorities is a paramount necessity. According to the national plan, various activities have been undertaken and we have to a certain extent, though not fully, achieved very good results. It has been pointed out by the mover of the motion, the hon. Member Sri Ghorpade, that production has gone up in agriculture and he has cited certain figures to prove that. Production has gone up in the industrial and various other fields. I do not want to take the time of the House by going into figures. Hon'ble members may refer to page 173 of the Draft Outline of the Fourth Five Year Plan of Mysore State. These figures will show to what extent progress has been achieved in Mysore State during the third plan and what is sought to be achieved in the course of the implementation of the fourth plan. So it is not correct to say that the Government have not done anything for the advancement of the economy of the State.

Certain criticisms have been made and some emotional speeches have been made to show that the lot of the poor people has not at all improved. It may be noted that the national income has gone up.

SRI S. SIVAPPA (Sravanabelagola).—By how much?

SRI S. D. KOTHAVALA.—If it is the view of the members opposite that it has not gone up sufficiently and to the extent desired of course, I will agree. There are difficulties and there are reasons for not achieving the physical targets, but this is not the time to deal with that subject at length. There is, however, one test for this. If we go to any village we will find that new houses are coming up. The agriculturists and cultivators are purchasing lands; they are better dressed; they are better fed.

SRI S. SIVAPPA.—They are Congressmen.

SRI S. D. KOTHAVALA.—If the hon'ble member wants to say that villages consist of only Congressmen, well I agree with him. The standard of living of the people has gone up considerably. The production figures will show that. For instance, take the production of cloth. It has gone up by more than 5 to 6 times.

SRI C. K. RAJAI AH SHETTY.—What is the cost?

SRI S. D. KOTHAVALA.—The cost is bound to go up.

SRI C. K. RAJAI AH SHETTY.—It has gone up by 500 times.

SRI S. D. KOTHAVALA.—It is pure exaggeration to say so. I think it is said only in a lighter vein. In a developing economy a certain amount of rise in prices is inevitable. There is also increase in the

(SRI S. D. KOTHAVALA)

circulation of currency. Production is not keeping pace with demand and so it is possible that prices may go up. This is an accepted economic principle. There are also other reasons. There is inflation. To meet this trend of increase in prices and to check inflation, I think proper steps have been taken and are being taken. Several taxation measures are there. Persons who have got excess money should give more taxes to the State. There are also attempts made to mop up small savings.

Then some comments were made about public loans. If we find that money is in excess in the hands of some people, this is one of the acknowledged methods to borrow loans in the open market. Then people are requested to invest more money in growing industries, minor and major. The only remedy to meet the inflationary tendency is to increase production to the maximum extent and I think it will not be proper criticism if hon'ble members were to say that no such steps have been taken.

As regard agricultural production, hon'ble members know that for the purpose of producing more food grains and more agricultural raw materials various schemes have been put into operation. There are irrigational schemes, minor and major. Then the use of fertilizers to the extent possible is being encouraged and people are given the necessary help for it by the Government and various public associations. In addition to that, hybrid seeds are also supplied and improved methods and improved implements of cultivation are also encouraged. Lift irrigation schemes are sanctioned and pumps are provided and electricity is taken to the doors of the villages and agriculturists. These are some of the measures in progress so far as agricultural production is concerned. They have yielded the desired result to a certain extent though not to the fullest extent. In Mysore State about 12 years ago production on the agricultural side was in the neighbourhood of 30 lakh tons, but now it has gone up to nearly 48 lakh tons. Speaking of India as a whole, about 20 years ago production was 40 million tons, but about 2 years ago it stood at nearly 90 million tons. If the monsoon is not unfavourable production is bound to go up during the 4th plan period. Our target for the 4th plan is 128 lakh tons.

As regards manufactured goods, I need not tire the House by quoting figures of increase in production. These are matters of common knowledge. Government has tried, with the co-operation of the people, to raise the standard of living of the people.

It is very difficult to accept that idea and this criticism against borrowing. They are raised only for the sake of satisfying certain consumer needs. If they are productive loans, they are very much desirable. For instance, we have borrowed certain loans from America and other countries for completion of the Sharavathi scheme. I think the hon. members will agree that it is a veritable boon—a *kamadhenu*. We shall be helping not only agriculture but also industries and activities in the economic field. We will be giving better facilities and better conveniences also to the people in the matter of lighting and other

matters. Therefore, will it be proper for hon. members to say that the loans borrowed by the Government for Sharavathi, were not justified? We have created corresponding assets so far as Sharavathi Scheme is concerned. Our investments will yield good dividends not only immediately but also in the long run. For instance, take the loans we have borrowed for building the steel mills. There are three steel mills in operation; one is in the process of being constructed. Then is it anybody's case that the loans we have borrowed for the steel plants is a waste? I think it is a basic material that is needed for our industries, for transport, for railways, for agriculture and for what not. Steel is an essential and indispensable commodity and we want to manufacture it here for the purpose of avoiding dependence on foreign countries. Otherwise we won't develop our economy. When that is made clear, does it lie in the mouth of anybody to say that the loans are not properly utilised?

Sri H. B. JWALANIAH (Hassan).—What is the cost of steel production?

Sri S. D. KOTHAVALA.—I think the costs are comparable to the international prices. If the hon'ble member is prepared to give any figures to the contrary, we shall welcome them. But that apart, supposing they are more costly, does the hon'ble member mean that we should import these materials which are not manufactured here? One aspect that we should remember is that in India we do not want to import materials from foreign countries as far as possible; we must feed our industries. If we start an industry, we will be giving employment to so many and the employees will try to purchase these very materials from their salaries. In this context, I wish to bring to the notice of the members that a delegation led by one of the textile manufacturers of India visited the U.S.S.R. a few years ago. In Russia, probably the hon'ble Members know, the prices of consumer goods are very high and they will continue to be high.

An Hon'ble MEMBER.—A pair of boots costs Rs. 700.

Sri M. S. KRISHNAN.—Probably luxury goods are costly in Russia and their prices are also exaggerated.

Sri S. D. KOTHAVALA.—The leader of our delegation made an offer in Russia that he would get a ready-made shirt for a sum of Rs. 10 or 15.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not think anybody in Russia is having half a meal. People there have at least got full stomachs. Therefore, please do not compare those figures with ours.

Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works and Electricity).—In area Russia is seven times bigger than India; in population it has just half of India's. That fact, the hon'ble member must know.

Sri S. D. KOTHAVALA.—I am making out altogether a different point. My point is that when the leader of the Indian delegation made an offer to get a shirt of about Rs. 10 or 12, the Russians laughed at

(SRI S. D. KOTHAVALA)

that idea. Probably it was subsequently explained that we are manufacturing those things here and that our manufacturing units are here. It does not matter even if the prices are higher. After all, money goes into the pocket of our own men. Even if the costs are slightly higher than the international prices, still it is worthwhile to have our own industries. Thereby, we shall be self-sufficient so far as our economic needs are concerned. That is the proposition I am driving at.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—How many centuries do we require to catch up with other progressive nations ?

SRI S. D. KOTHAVALA.—We are trying to progress within 25 years. If America and Russia have taken 100 years to reach their present stage, we are confident of accomplishing their achievement within the next ten years.

SRI S. SIVAPPA.—Are you making out a case for socialisation of industries ?

SRI S. D. KOTHAVALA.—That is a digression. About socialisation, the hon'ble Member knows that the Congress Party are following the concept of mixed economy. Our socialism is of a pragmatic nature. We want to reduce inequality among the people to the minimum and to take all measures to that end while, at the same time, preserving the dignity of man. That is the philosophy and principle of the Congress Party. The Industries policy Resolution of 1957 lays down the policy of nationalisation. All basic industries would be nationalised.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Have you seen what the Congress President has said: He has said that there is disparity between your professions and practice.

SRI S. D. KOTHAVALA.—The point is: what is the ideology and the principles we follow. The President of the Congress has probably expressed displeasure at the slow progress that is being made. Now the position is whether a particular industry should be nationalised or not. It is a matter that should be decided on its own merit. So far as basic industries are concerned, so far as strategic industries are concerned, they have been nationalised and they will be nationalised; and they will be in the public sector.

5-30 P.M.

The Private sector has got to play its own role. If it is the case of anybody private sector is no use. They are living in the realistic world. We cannot give employment to all in the State. We do not desire that everybody should be Government servants. Of course the field is open to private sector and for private entrepreneurs. An attack had been made against certain pronouncement made by the Chief Minister and the Finance Minister at Bombay.

They have requested and induced the private entrepreneurs to invest money in the State. They have requested the capitalists and entrepreneurs from all over the country to come and start industries here. There is nothing wrong in it. Some motive is imputed saying that they have done this on the eve of elections. There is no evidence to prove the allegation. The allegation and imputed motive is something not desirable. Without authority and evidence such allegations should not be made. Of course we want private entrepreneurs to help this State and to help us in solving the unemployment problem. By starting more industries more employment will be created. I will speak about public debts. Public debts are necessary. The Hon'ble Members may know that America also faced this problem about 17 years back when America of course, was still an agricultural nation. European entrepreneurs invested huge sums of money in America and industrialised it.

An. Hon'ble MEMBER.—Have they borrowed money for productive purposes? If so, I do not think that action is being taken in India.

Sri S. D. KOTHAVALA.—America borrowed money for productive purposes. We too borrowed money for productive purposes. Entrepreneurs of all nationality went out to America and built the American economy. The industrial prosperity in America is due to the European entrepreneurs. Hon'ble members know it. An Hon'ble member raised a very big question that we are short of food and we must grow sufficient food. In one way it is correct. If we cannot grow food sufficiently we must get it from outside. About 20 years back food production was 40 million tons. Now it is raised to 90 million tons.

Sri S. SIVAPPA.—Is the food import increasing or decreasing?

Sri S. D. KOTHAVALA.—We were about 33 crores then. Now we have reached 50 crores. Naturally the deficit will be there.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You cannot compare with other countries. Prominence is not being given to agriculture here.

Sri S. D. KOTHAVALA.—For improving food shortages we have taken up long term irrigation projects. They are helpful to improve our position. We have also taken up medium and minor irrigation projects. In the meanwhile rains also failed. Otherwise the position would have been better. Therefore we have to import food from outside to keep the people alive otherwise people would have died. We have to meet the demands of the people. If we had not done this, I think, very serious and bad conditions would have occurred here.

Mr. SPEAKER.—The Whips should have indicated the time limit to Hon'ble members also, as they have intimated to me.

Sri S. D. KOTHAVALA.—I will just finish, Sir. The next question is land revenue. About this matter an attempt is being made to get cheap popularity. I don't propose to give my opinion directly here, I will place here what is the nature of the tax. My personal opinion is,

(SRI S. D. KOTHAVALA)

it is in the nature of rent. Law and order belongs to the Society. There are lands and we are the occupants and the State is the owner. We have to pay this rent to the Government and we will be in possession and enjoyment of the land. The Government will have to make available all facilities for the ryots. That is one aspect. The other point is abolition of land revenue or rent. Whether you are really trying to help the agriculturists and cultivators who wish to increase production is the question to be considered. Some crores of rupees may be lost to Government Exchequer. That is not the point. The point is whether the cultivators will be benefited much by this abolition. You are saying this in order to get a sort of cheap popularity. The third point is whether it would be worthwhile to collect tax and return the same to the cultivator in the form of irrigation facilities, communications, better marketing conditions and better schools and all that. For instance I am a cultivator. As a result of the abolition I get a benefit of Rs. 10 to 15. The point is whether I will be able to get all irrigation facilities, roads and marketing facilities by abolition of this tax of Rs. 10 to 15. Therefore, it is for the Hon'ble Members of this House to see whether they could give up this small amount or collect it which ultimately comes to a very large sum, whether the returns made to the people in various ways so that the raiyats might improve agriculture and improve their standard of living or not worth having. That is another point which the Hon'ble Members might consider. There is another aspect referred to by my friend Mr. Ghorpade regarding the revenues of panchayathiraj institutions. It is not as if we are having in abundance. Everybody would like to see that panchayathiraj institutions prosper. But where is the money to come from? Now, the State is giving a portion of the land tax collection to the local boards and to the panchayats and probably it is the intention of the Government to give the entire tax to the local authorities. It is for the Hon'ble Members to consider whether it is worth while to give it up. So far as land revenue is concerned, these are some of the points which should be borne in mind. One should not try to do something to get cheap popularity and ultimately do some disservice to the people. If by abolishing land revenue we are reducing our capacity to help the local authorities to a certain extent in the matters to which I have already made reference, then that is going to be definitely a disservice done to the raiyats. The Government have said that the point is whether it should be retained in the present form.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—They have made a firm commitment earlier.

SRI S. D. KOTHAVALA.—It is for you to consider whether it is worthwhile to make it a local tax for the panchayats to collect and spend it in the locality concerned. If the people get an assurance that the land revenue that they pay will be directly used in their own

village, then probably there may not be much objection and the local authorities may just raise it and try to help people to a larger extent. I thank you for giving me an opportunity for expressing my thoughts. With these observations I support the motions moved by hon'ble friend Mr. Ghorpade.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ (ಪಾಂಡವಪುರ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗತಾನೆ ಬಹಳ ಚರ್ಚಿತವಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ನಿಜ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾವು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಹಳ ಆತ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಬಹುಸೂಕ್ಷ್ಮರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಿರಾತೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರ ಭಾಷಣ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭಾಷಣವಾಗಿದೆಯೇ ಎನಹ ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ವಿತರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಇದು ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಒಂದು ಗುರಿ. ಈಗ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ರತಕ್ಕ ಕಾರಾವಕಾಶವೇ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗಲಿಂದಲೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಜೀವನಮಟ್ಟವು ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೀವನಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುವುದರ ಬದಲು ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಜನತೆಗೆ ನಿತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯೂ ಸಹ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ಕೂಡ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 8 ಕೆ. ಜಿ. ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆದು ಅನ್ನ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೊಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದೆಯೇ ಹೊರತು ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ. ಸಾಂದ್ರ ವ್ಯವಸಾಯ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸಿದ್ದರೂ ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗದೆ ಇರುವುದೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಇಳಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ (ಆಹಾರ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಬತ್ತ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.— ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಬತ್ತವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಹೇಗೆ ರಾಭದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನನಗೆ ಕೊಡುವುದು ಕೇವಲ 50 ರೂಪಾಯಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕು. ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಬತ್ತವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸೇರಿಸಿ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 126 ರಿಂದ 140 ಸೇರಿನವರೆಗೆ ಬತ್ತ ನಮಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಸೀ ಬತ್ತ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ರೆವಿ ಆಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ವಿಧವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟು ವಸತಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಕಷ್ಟ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಆಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಬತ್ತಕ್ಕೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಸುಮಾರು 70 ಕೆ. ಜಿ. ಆಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಕೊಡುವುದು ಅನ್ ಪಾಲಿಷ್ಡ್ ಆಕ್ಕಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಏನೇನು ಕಲಬೆರಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಆಕ್ಕಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾರಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಕೊಂಡು, ಕೊಡುವ ಬೆರೆ 65 ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ಮಾರುವ ಬೆರೆಗೂ, ಇವರು ಕೊಡುವ ಬೆರೆಗೂ ಶೇಕಡ 30 ರಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪರಾ ಬತ್ತವನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ರೈತನಾದವನು ಪ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿದರೆ 68 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ರೈತನಿಗೆ ನಷ್ಟವಲ್ಲವೇ? ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಂಡ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎರಡು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೂ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಕಬ್ಬು ಈ ಸಾರಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬತ್ತದ ಬೆಳೆಯೂ ಸಹ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕಬ್ಬನ್ನು ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಯಾರೂ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ರೆವಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ)

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕನ್ಸೂಮರ್ಸ್‌ಗೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೂ ಇದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ವರ್ತಕರ ಬದಲು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯಾದ ಈ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಷಿಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರುಗಳಿಗೂ, ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೂ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಈಗ ನೌಕರಿ ಸೇರಬೇಕೆನ್ನುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಹಕಾರಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ದಿವ್ಯವಾದಂಥ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲದಲ್ಲೆಯೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ.

6-00 P.M.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದಳಿತ ವೆಡ್ಜನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 'ಜೆ' ಕಾರವನ್ನೂ ಸಹಾ ಎತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವಿಷಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಜನರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲವು ಮಿತವ್ಯಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಮತ್ತು ಅದಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರಿಗೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಪ್‌ಹಾಂಟ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಡಿಫಾರ್ಮಲೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರಿಗೆ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ. ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ, ಉಳಿದವರನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ, ಏನೆಂದರೆ, 65 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹರೆಯದ ನಗುಮುಖದ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವ್ಯವಸಾಯ, ಕಾಮರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಶ್ರಮಪಡತಕ್ಕ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಂತಹಂಥವುಗಳಿಗೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬದಲು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ದಕ್ಷ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಇನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಮಿತ ವ್ಯಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮಗೆ ಮೊದಲಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮವೇ ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಉಚಿತವಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತಿನ ದಿನದ ದುಡ್ಡು ಕೊಡದೆ, ಡೊನೇಶನ್ ಕೊಡದೆ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೂ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಡೊನೇಶನ್ ಕಾಯಿದೆ ಎಲ್ಲರೂ, ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ನನಗಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಡೊನೇಶನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಲೇಫ್ ಫೀಸಿನಂತೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ 30 ರೂಪಾಯಿ ಫೀಸ್ ಅ ಕೊಡುಗೆ ಎಂದು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರ್ಲೇಫ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಶನ್ ಫೀಸ್ ಅವಾಂತರದಿಂದ 3 ಸಾವಿರದಿಂದ 15 ಸಾವಿರದ ತನಕ ಕೊಡುಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಕಾರ್ಲೇಫ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡವರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವೇ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿಡಿತವಿಲ್ಲದೆ, ಇಂಥ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಂದು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಬಿಡವರು ಇಂತಹ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯದಾರದು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿರಾಶಿಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೊತವಾರೆಯವರು, ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು "ಜೀಪ್ ಪಾಪ್ಯುಲಾರಿಟಿ" ಸಂಪಾದನೆಗೋಸ್ಕರ ಆ ರೀತಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ರೈತನಾಮದಿಂದ, ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕುವ ಸ್ಥಿತಿಗೂ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವವರೆಲ್ಲಾ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುದಾರರು ಏನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ

ನಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇರೆಕ್ಷನ್ ಮುಗಿಯುವ ತನಕ ತಮ್ಮ ನ್ಯಾರ್ಥಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರದವರು ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ತಡೆ ಹಿಡಿಯುವ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಟ್ರೆಜರಿ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಂತಹ 126 ಜನರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚಿಸಿ, ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಕುಳಿತು ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ, 'ಚೀಪ್ ಪಾಪ್ಯುಲಾರಿಟಿ' ಪಡೆದಿದ್ದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಲ್ಲದೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House is adjourned to meet at 8.30 A.M. tomorrow.

The House adjourned at Five Minutes to Six of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of Clock on Saturday the 18th March 1967.
